

Le Gonideg (1775 – 1838). Bibl bet embannet e 1866 gand Troude.
Troet e oa bet ar Bibl diwar “Biblia sacra vulgatae...” (Lugduni, 1738).
Modernnaet eo bet an doare-skriva.

Imlijoud a ra “pehini, pere”, “e peleh” evel e galleg, ha “penaoz” en eun doare iskiz a-walh. Faziou kemmaduriou a zo ivez. Reizet int bet. Aliez a-walh e laka reiz eun ano evel hini ar ger kevatal e galleg. Reizet eo bet ar faziou-ze. Lakaad a ra aliez ar raganoiou-gour, renadennoù anezo, en eur plas fall goude ar verb, hag e ra gand ar raganoiou-gour renerien anezo evel pa vefent renadennoù. Aliez a-walh e ra gand ar verb “gervel” e-leh “eñvel”. Evitañ e talv “ar bobl” kement ha “tud ar bobl”, ha “ti” kement ha “tiad, tud an ti”.
Ha viou-koukoug a zo...

EIL LEVR SAMUEL

a halvom

EIL LEVR AR ROUEED

I. Pennad

David o ouela diwar-benn maro Saul ha Jonatas.

1. Goude ma oe maro Saul, ha goude beza trehet Amalek, David a chomas e Siseleg e-pad daou zevez.
2. Hogen an trede deiz e oe gwelet eun den pehini a zeue euz a gamp Saul : roget e oa e zillad, hag e benn a oa goloet a boultr : ha pa dostaas ouz David, en em daolas war e henou, hag eh azeulas.
3. Ha David a lavaras dezañ : A beleh e teuez ? Hag eñ a lavaras dezañ : Euz a gamp Izrael on tehet.
4. Ha David a lavaras dezañ : Petra a zo c’hoarvezet ? Lavar se din. Hag eñ a lavaras : Tehet eo ar bobl euz an emgann, ha kalz anezo a zo kouezet hag a zo maro ; ha Saul ha Jonatas e vab a zo bet lazet.
5. Ha David a lavaras d’an den yaouank kement-se dezañ : A beleh e ouezez-te penaoz eo maro Saul ha Jonatas e vab ?
6. Hag ar paotr yaouank pehini a zegase ar helou, a lavaras : Deuet on dre zarvoud war menez Gelboe, ha Saul a oa en em daolet war e hoaf : hag evel ma tostae kirri ha marheien,
7. Eñ o selloud a-dreñv, am gwelas ha a halvas ahanon. Ha pa em-boe lavaret dezañ : Setu-me,
8. E lavaras din : Piou out-te ? Ha me a lavaras dezañ : Amalekit on.
9. Hag eñ a lavaras din : Sao warnon ha laz ahanon ; rag krog eo an ankou ennon, ha beo-buhezeg on c’hoaz.
10. Hag o sevel warnezañ, em-euz e lazet ; rag me a ouie penaoz ne helle ket beva goude e ziskar. Ha tennet em-eus an dalgenn a oa war e benn, hag al lagadenn a oa en e vreh, hag em-eus o degaset dit amañ, o ! va aotrou.

11. Setu David a gemeras e zillad hag o rogas, hag ar re oll a oa gantañ a reas eveltañ.
12. Hag i a leñvas, hag a ouelas, hag a yunas beteg ar pardaez diwar-benn Saul, ha diwar-benn Jonatas e vab, ha diwar-benn pobl an Aotrou, ha diwar-benn ti Izrael, o veza ma oant bet skoet gand ar hleze.
13. Ha David a lavaras d'ar paotr yaouank pehini en-doa degaset ar helou dezañ : A beleh out-te ? Hag eñ a lavaras : Mab eun diavêziad, eun Amalekit on.
14. Ha David a lavaras dezañ : Penaoz n'eh-eus-te ket bet a aon o lakaad da zorn war eouliet an Aotrou evid e laza ?
15. Ha David a halvas unan euz e baotred hag a lavaras dezañ : Tosta hag en em daol war hennet. Hemañ a skoas gantañ hag eñ a varvas.
16. Ha David a lavaras dezañ : Da wad a gouezo war da benn da-unan ; rag da henou da-unan en-deus komzet en da eneb, o lavaroud : Me em-eus lazet eouliet an Aotrou.
17. Hogen David a reas ar ganaouenn geinvanuz-mañ diwar-benn Saul, ha Jonatas e vab ;
18. (Hag eñ a hourhemennas e vije desket mibien Juda da denna gand ar wareg evel ma eo skrivet e levr ar re wirion), hag eñ a lavaras : Evesa, Izrael, piou eo ar re a zo maro war da lehiou uhel, goude beza bet gloazet.
19. Ar re vrudeta, o ! Izrael, a zo bet lazet war da veneziou : penaoz eo bet kouezet ar re greñv ?
20. Na roit ket da anaoud ar helou-ze e Ged, n'o roit ket da anaoud e gwileriou Askalon, gand aon na zeufe da laouennaad merhed ar Filistined, ha na zeufe da fougea merhed ar re ziemwadet.
21. Menezioù Gelboe, na zeuet warnoh na gliz na glao ; na vezet ket breveudi en ho parkou : rag eno eo bet taolet tirenn ar re galoneg, tirenn Saul, evel pa ne ve ket bet eouliet gand eoul santel.
22. Biskoaz n'eo bet distroet saez Jonatas euz a wad ar re lazet, nag a lard ar re galoneg ; ha kleze Saul n'eo ket distroet en aner.
23. Saul ha Jonatas a oa karadeg-braz ha leun a veurdez e-hed o buhez ; ha n'int ket bet rannet en o maro ; skañvoh e oant eged an ered, ha kreñvoh eged al leoned.
24. Merhed Izrael, gouelit war Saul pehini a wiske ahanoh gand tane e-kreiz an dudiu, pehini a roe deoh dillad aour evid en em ginkla.
25. Penaoz ef-eñ bet kouezet¹ ar re greñv er stourm ? Jonatas a zo bet lazet war da veneziou.
26. En em zoania a ran warnout, Jonatas, va breur, te pehini a oa kaer ha karadeg dreist karantez ar merhed. Me az kare evel ma kar eur vamm he mab pennher.
27. Penaoz ef-eñ kouezet ar re greñv, hag ef-eñ bet kollet armou ar brezel ?

II. Pennad.

David a zo lakaet da roue war Juda, hag Isboset, mab Saul, war Izrael.

1. Goude-ze David a houlennas kuzul digand an Aotrou, o lavaroud : Ha pigna a rin-me da unan euz a gêriou Juda ? Hag an Aotrou a lavaras dezañ : Pign. Ha David a lavaras : Da beleh e pignin ? Hag an Aotrou a lavaras dezañ : Da Hebron.

¹ ef-eñ bet kouezet : eo bet eñ kouezet.

2. David eta a bignas di, gand e ziou wreg, Ac'hinoam euz a Jezrael, hag Abigail, gwreg Nabal euz ar Harmel.
3. David a gasas ivez di ar re a oa gantañ, pep hini gand e dud : hag i a chomas e kêriou Hebron.
4. Ha tud Juda a zeuas hag a eoulas eno David evid ma renje war ti Juda. Ha roet e oe da anaoud da Zavid penaoz tud Jabez-Galaad o-doa beziet Saul.
5. Ha David a gasas kannaded etrezeg tud Jabez-Galaad hag a lavaras dezo : Benniget ra viot gand an Aotrou, c'hwi pere hoh-eus greet an drugarez-se e-keñver hoh aotrou Saul, hag hoh-eus e veziet.
6. Ha bremañ an Aotrou a roy deoh trugarez ha gwirionez : ha me ivez a roy gopr deoh, o veza ma hoh-eus greet kement-se.
7. Ra vezo kreñv ho taouarn, ha bezit tud kaloneg : rag petra bennag ma eo maro Saul, hoh aotrou, koulskoude ti Juda en-deus va eouliet da roue dezañ.
8. Hogen Abner, priñs arme Saul, a gemeras Isboset, mab Saul, hag a gasas anezañ tro-war-dro d'ar hamp,
9. Hag a lakaas anezañ da roue war Halaad, ha war C'hesuri, ha war Jezrael, ha war Efraim, ha war Benjamin, ha war Izrael oll.
10. Daou-ugent vloaz en-doa Isboset, mab Saul, pa zeuas da rena war Izrael ; hag eñ a renas daou vloaz. Hogen ti Juda hepken a heulie David.
11. Hag an niver euz an deiziou e-pad pere e chomas David e Hebron, hag e renas war ti Juda, a oe euz a zeiz vloaz ha c'hweh miz.
12. Neuze Abner, mab Ner, ha tud Isboset, mab Saul, a zeuas euz ar hamp da Habaon.
13. Hogen Joab, mab Sarvia, ha tud David a yeas er-mêz hag a gavas anezo e-harz lenn Gabaon. Ha pa oe tost an eil arme d'egile, eh azevjont o hamp an eil dirag egile, lod en tu-mañ euz al lenn, ha lod all en tu all.
14. Hag Abner a lavaras da Joab : Ra zavo da baotred, ha ra hoariint dirazom. Ha Joab a lavaras : Ra zavint.
15. Sevel a rejont eta ; hag e tremenas daouzeg euz a Venjamin, euz a du Isboset, mab Saul, ha daouzeg euz a baotred David.
16. Ha pep hini o veza kroget e penn e geñverer, a lakaas e gleze e korv e enebour, hag e kouezjont oll : hag al leh-se a oe anvet, park ar re galoneg e Gabaon.
17. Hag eur stourm kaled a zavas en deiz-se : hag Abner ha tud Izrael a dehas dirag tud David.
18. Tri mab Sarvia, Joab, hag Abisai, hag Asael, a oa eno : hogen Asael a oa eur reder braz ; heñvel e oa ouz ar yourhed a zo er hoajou.
19. Asael a yeas war-lerh Abner, ha ne zistroas nag a-zehou nag a-gleiz, ha bepred edo war e lerh.
20. Abner o veza sellet a-dreñv a lavaras : Ha te eo Asael ? Hag eñ a lavaras : Me eo.
21. Hag Abner a lavaras dezañ : Kee a-zehou pe a-gleiz, ha pak unan euz ar baotred, ha kemer e ziwiskou. Hogen Asael ne fellas ket dezañ ehana da vond war e lerh.
22. Abner a gomzas c'hoaz ouz Asael, o lavaroud : En em denn, ha na zeu mui war va lerh, gand aon na ve red din da doulla gand va goaf ; ha ne hellin mui sevel va daoulagad dirag Joab da vreur.
23. Asael ne zelaouas ket anezañ ha ne fellas ket dezañ distrei. Neuze Abner a skoas gantañ gand kil e hoaf hag a doullas pleg e vorzed ; hag eñ a varvas war al leh : ha kement hini a dremene dre al leh-se, e pehini e oa bet kouezet ha marvet Asael, a chome a-zav.

24. Hogen endra ma'z ee Joab hag Abisai war-lerh Abner pehini a dehe, e kuzas an heol pa zeujont da greh ar zan dour, pehini a zo rag-eneb d'an draonienn, war hent distro Gabaon.
25. Mibien Benjamin en em zastumas en-dro da Abner : hag o veza bet greet eur bagad ganto, e chomjont war lein eur grehenn.
26. Neuze Abner a grias ouz Joab hag a lavaras dezañ : Ha da gleze a dle laza beteg an diweza ? Ha ne ouzout-te ket penaoz ez eo riskluz lakaad da oll fiziañs ? Beteg pegeid ne zeski ket d'ar bobl ehana da vond war-lerh he breudeur ?
27. Ha Joab a lavaras : Evel ma eo beo an Aotrou, ma ez-pije komzet, ar bobl he-divije ehanet adaleg ar mintin da vond war-lerh he breudeur.
28. Joab eta a zonas gand ar horn-boud, hag an oll arme a chomas, hag a ehanas da vond war-lerh Izrael, ha da stourmi outañ.
29. Hogen Abner hag e dud a gerzas a-dreuz d'ar meneziou e-pad an noz-se : hag i a dreuzas ar Jourdan, hag o veza tremenet dre ollVethoron, e tistrojont d'o hamp.
30. Hogen Joab o veza distroet, goude beza lezet Abner da vond, a zastumas an oll bobl : hag e oe kavet a-nebeutoh e-touez tud David, naonteg den, heb niveri Asael.
31. Hogen tud David a skoas euz a Venjamin, hag euz ar re a oa gand Abner, trihant ha tri-ugent, pere a oe lazet.
32. Hag i a gemeras Asael, hag a vezias anezañ e bez e dad e Betlehem : ha Joab hag e dud goude beza kerzet a-hed an noz, a zeuas da Hebron da houlou-deiz.

III. Pennad.

Izrael en em ro da Zavid.

1. Eur brezel hir a oe eta etre ti Saul ha ti David : ha David o vond bepred a-raog, hag oh en em greñvaad muihoh-oh-vui, ha ti Saul o koaza a zeiz -e-deiz.
2. Ha mibien a oe ganet da Zavid e Hebron : hag ar henta-ganet a oe Amnon, euz a Ac'hinoam ar Jezraelitez.
3. Ha goude hemañ Keleab, euz a Abigail, gwreg Nabal euz ar Harmel : hag an trede Absalom, mab Maac'ha, merh Tolmai, riue Gesur.
4. Hag ar pevare Adonias, mab Haggit : hag ar pempved Safatia, mab Abital.
5. Hag ar c'hwehved Jetraam, euz a Eglá, gwreg David. Ar re-ze a zo bet ganet da Zavid e Hebron.
6. Endra eta edo brezel etre ti Saul ha ti David, Abner, mab Ner, a oa e penn ti Saul.
7. Hogen Saul en-doa bet eur zerh anvet Resfa, merh Aia. Hag Isboset a lavaras da Abner :
8. Perag out-te bet o kaoud serh va zad ? Hag hemañ heget-braz gand geriou Isobet, a lavaras : Hag eur hi on, me pehini a zo savet hirio a-eneb Juda, me pehini em-eus greet trugarez e-keñver ti Saul, da dad, hag e-keñver da vreudeur ha da gerent-nes, me pehini n'em-eus ket da lakaet etre daouarn David ; ha te a zeu hirio d'am heskina en abeg da eur vaouez ?
9. Ra ray Doue kement-se hag ohpenn da Abner, ma ne ran ket e-keñver David evel ma en-deus touet an Aotrou diwar e benn ;
10. O lakaad ar rouantelez da vond kuit euz a di Saul, hag o sevel tron David war Izrael ha war Juda adaleg Dan beteg Bersabee.

11. Hag Isboset ne gredas lavaroud netra dezañ, o veza m'en-doa aon razañ.
12. Abner eta a gasas kannaded da Zavid evid lavaroud dezañ euz e berz : Da biou eo ar vro-ze ? Hag evid lavaroud c'hoaz : Gra kevredigez ganen, ha va dorn a vezo ganez, hag e tegasin oll Izrael etrezeg ennout.
13. Ha David a lavaras : Ervad, me a ray kevredigez ganez ; hogen eun dra houlennan diganez, o lavaroud : Ne weli ket ahanon ken n'az-pezo degaset din Michol, merh Saul. Goude-ze e teui hag e weli ahanon.
14. Hogen David a gasas kannaded da Isboset, mab Saul, o lavaroud : Distaol din Michol, va gwreg, gand pehini on dimezet, evid kant pod-mezenn Filistined.
15. Isboset eta a gasas hag a dennas anezi diouz heh ozah Faltiel, mab Lais.
16. Heh ozah a yeas war he lerh en eur ouela beteg Baturim, hag Abner a lavaras dezañ : Kee, ha distro. Hag eñ a zistroas.
17. Neuze Abner a gomzas ouz henaoured Izrael, o lavaroud : Pell 'zo e klaskit David da roue warnoh.
18. Grit hen eta bremañ, pa eo gwir penaoz en-deus komzet an Aotrou ouz David, o lavaroud : Dre zorn David, va zervijer, e tennin va fobl a Izrael euz a zaouarn ar Filistined, hag heh oll enebourien.
19. Abner a gomzas ivez ouz Benjamin. Hag eñ a yeas da Hebron evid lavaroud da Zavid kement a oa bet kavet mad gand Izrael ha gand Benjamin oll.
20. Dond a reas eta da gavoud David e Hebron, hag ugent den gantañ. Ha David a reas eur banvez da Abner ha d'ar re a oa gantañ.
21. Hag Abner a lavaras da Zavid : Sevel a rin hag e strollin Izrael oll etrezeg te, va aotrou ha va roue ; ha me a ray kevredigez ganez, hag e reni warnezo oll, evel ma hoanta da galon. Hogen pa en-doe David diambrouget Abner, ha goude ma oe eet hemañ e peoh,
22. E teuas raktal tud David gand Joab, goude beza lazet laeron, hag eñ a zegase gantañ eur preiz braz. Hogen Abner ne oa mui gand David e Hebron, o veza ma oa bet diambrouget gantañ, ha ma oa eet kuit e peoh.
23. Ha Joab, gand an oll arme a oa gantañ, a zeuas goude-ze : ha lavaret e oe dezañ penaoz Abner, mab Ner, a oa deuet da gavoud ar roue, penaoz en-doa ar roue e ziambrouget, ha ma oa eet kuit e peoh.
24. Ha Joab a yeas da gavoud ar roue, hag a lavaras dezañ : Petra eh-eus-te greet ? Setu Abner a zo bet deuet d'az kavoud. Perag eh-eus-te e gaset kuit, hag e lezet da vond ?
25. Ha ne anavezetez-te ket Abner, mab Ner : ha ne ouezetez-te ket penaoz n'eo deuet d'az kavoud nemed evid da douella, evid anaoud da zoareou, ha gouzoud petra a rez ?
26. Ha Joab o veza eet kuit diou David, a gasas kannaded war-lerh Abner, ha a lakaas anezañ da zistrei euz a buñs seh Sira, heb gouzoud da Zavid.
27. Ha pa oe distroet Abner da Hebron, Joab a zedennas anezañ da greiz ar porz evid komza outañ gand touellerez : hag eñ a skoas gantañ e pleg e vorzed ; hag hemañ a varvas evid veñji gwad Asael, breur Joab.
28. Pa glevas David ar pez a oa c'hoarvezet, e lavaras : Dinamm on ha va rouantelez ivez dirag an Aotrou da viken, euz a wad Abner, mab Ner :
29. Ha ra gouezo war penn Joab, ha war oll di e dad : ha ra vezo bepred e ti Joab tud pere o-devezo red sper, tud lovr, tud pere a zalho ar werzid², tud pere a gouezo dindan ar hleze, tud pere o-devezo dienez a vara.
30. Joab eta hag Abisai e vreur a lazas Abner, o veza m'en-doa hemañ lazet Asael o breur e Gabaon en emgann.

² ar werzid : eur vaz.

31. Hogen David a lavaras da Joab ha d'an oll bobl a oa gantañ : Rogit ho tillad, ha goloit ho penn gand seier ha leñvit e-raog kañv Abner : hag ar roue David a yee war-lerh an arched.
32. Ha pa o-doe beziet Abner e Hebron, ar roue David a zavas e vouez en eur ouela war bez Abner : an oll bobl a ouelas ivez.
33. Hag ar roue o leñva hag o ouela Abner, a lavaras : N'eo ket maro Abner evel ma varv ar re zigalon.
34. Da zaouarn n'int ket bet ereet, ha da dreid n'int ket bet karget a speviou : hogen kouezet out evel ma kouez eur re dirag mibien ar fallagriez. Hag an oll bobl en em unanas evid gouela dezañ.
35. Ha pa zeuas an oll bobl da zebri boued gand David, pa edo c'hoaz deiz braz, e touas David, o lavaroud : Ra ray Doue kement-se din, ha c'hoaz ohpenn, mar tañvaan bara, pe netra all, a-barz ma vezo kuzet an heol.
36. Hag an oll bobl a glevas : ha kement en-doa greet ar roue dirag an oll bobl, a oe kavet mad ganti.
37. Hag an oll bobl, hag Izrael oll, a ouezas en deiz-se penaoz ne oa ket ar roue en-doa lakaet laza Abner, mab Ner.
38. Ar roue a lavaras ivez d'e zervijerien : Ha ne ouezit-hu penaoz eo³ kouezet hirio eur priñs, hag eur priñs ar brasa en Izrael ?
39. Hogen me a zo c'hoaz gwan, ha roue eouliet hepken. Hag an dud-mañ, mibien Sarvia, a zo re galed evidon. Ha ra zistaolio an Aotrou da neb a ray droug, diou e zrougiez.

IV. Pennad.

Isboset a zo lazet.

1. Hogen Isboset, mab Saul, a glevas penaoz e oa bet lazet Abner e Hebron : hag eñ a gollas kalon, hag Izrael oll a oe trubillet.
2. Hogen bez' e oa gand mab Saul daou zen, priñsed al laeron, unan anvet Baana hag egile Rec'hab, mibien Remmon euz a Verot, euz a vreuriez Benjamin ; rag Berot a zo bet gwechall sellet evel euz a Venjamin.
3. Ha tud Berot a dehas da Hetaim, hag a zo chomet eno evel diavêzidi bete-vremañ.
4. Hogen Jonatas, mab Saul, en-doa eur mab pehini a oa mahagnet en e dreid : rah pemp bloaz hepken en-doa, pa zeuas ar helou euz a Jezarel diwar-benn maro Saul ha Jonatas : hag e vagerez o kemeroud anezañ, a dehas ; hag evel ma haste-hi o tehoud, e kouezas-eñ hag e teuas da veza kamm. Hag e oe roet dezañ al lesano a Vifiboset.
5. Rec'hab ha Baana, mibien Remmon euz a Verot, a zeuas hag a yeas e ti Isboset e-pad ar wrez euz an deiz : hag hemañ a oa kousket war e wele war-zu kreisteiz. Hag ar borzieren a oa kousket ivez o nêtaad ar gwiniz.
6. Mond a rejont eta en ti oh en em guza hag o kemeroud pennou ed, hag i a skoas gantañ e pleg e vorzed ; ha Rec'hab ha Baana e vreur a dehas kuit.
7. Pa'z ejont en ti, e kouske-eñ war e wele en e gambr, hag i e lazaz : hag o veza kemeret e benn, e kerzjont 'hed an noz dre hent an distro.

³ eo : ez eus.

8. Hag i a zegasas penn Isboset da Zavid e Hebron, hag e leverjont d'ar roue : Setu penn Isboset, mab Saul, da enebour, pehini a glaske da vuhez, hag an Aotrou en-deus roet hirio d'an aotrou va roue veñjañs euz a Zaul hag euz e ouenn.
9. Hogen David a lavaras da Rec'hab ha da Vaana e vreur, mibien Remmon euz a Verot : Evel ma eo beo an Aotrou, pehini en-deus tennet va ene euz a beb anken,
10. Ma em-eus dalhet ha lazet e Siseleg, an hini pehini a roas da anaoud din penaoz e oa maro Saul, eñ pehini a grede dezañ e roe eur helou mad, hag e oa dleet gopr dezañ evid e gelou ;
11. Seul-vui bremañ, pa o-deus tud fallagr lazet eun den dinamm, en e di, war e wele, e veñjin e wad war ho taouarn-hu hag e tennin ahanoh diwar an douar.
12. David eta a hourhemennas d'e baotred, hag i a lazas ar re-mañ : ha goude beza trohet o daouarn hag o zreid, e krogjont anezo e-tal lenn Hebron. Hogen kemeroud a rejont penn Isboset, hag e vezjont anezañ e bez Abner e Hebron.

V. Pennad.

David a zo lakaet da roue war Izrael oll.

1. Neuze oll vreuriezou Izrael a zeuas da gavoud David e Hebron, hag a lavaras dezañ : Setu ni a zo da eskern ha da gig.
2. Pell 'zo, pa edo Saul da roue warnom, te a gase hag a zegase Izrael. Hogen an Aotrou a lavaras dit : Te a vezo pastor va fobl a Izrael, ha te a vo mestr war Izrael.
3. Henaoured Izrael a zeuas ivez da gavoud ar roue e Hebron ; hag ar roue David a reas kevredigez ganto e Hebron dirag an Aotrou ; hag i a eoulas David da roue war Izrael.
4. Tregont vloaz en-doa David pa zeuas da reni ; hag eñ a renas daou-ugent vloaz.
5. Seiz vloaz ha c'hweh miz e renas e Hebron war Juda ; hag e Jeruzalem e renas tri bloaz ha tregont war oll Izrael ha Juda.
6. Hag ar roue, gand an dud a oa gantañ, a yeas etrezeg Jeruzalem, e peleh e chome ar Jebuseed. Hag ar re-mañ a lavaras da Zavid : Ne zeui ket amañ, ken n'az-pezo kaset kuit ar re zall hag ar re gamm ; evid lavaroud : Ne zeuio ket David amañ.
7. Hogen David a gemeras kreñv Sion, a zo ivez kêr David.
8. Rag David en-doa kinniget eur gopr evid an hini a drehfe ar Jebuseed, hag a dizje lein ar hreñv hag a gasje kuit ar re zall hag ar re gamm, pere o-doa kas ouz David. Rag-se e leverer gand eul lavar-goloet : An hini a zo dall hag an hini a zo kamm ne daint ket en templ.
9. David a yeas da chom er hreñv, hag a halvas anezañ kêr David : hag eñ a lakaas sevel tiez tro-war-dro, adaleg Mello hag en diabarz.
10. Ha David a yee bepred a-raog hag en eur greski, hag an Aotrou, Doue an armeou, a oa gantañ.
11. Neuze Hiram, roue Tir, a gasas kannaded da Zavid, gand koad sedr, ha kilvizien, ha benerien-vein evid ar mogeriou : hag i a zavas ti David.
12. Ha David a anavezaz penaoz en-doa an Aotrou e greteet da roue war Izrael, ha penaoz en-doa savet e rouantelez war e bobl a Izrael.
13. Ha David a gemeras c'hoaz serhed ha gwragez euz a Jeruzalem, goude ma oe deuet euz a Hebron : ha genel a rejont da Zavid mibien all ha merehd all.
14. Ha setu amañ anoioù a re a zo bet ganet dezañ e Jeruzalem : Samua, ha Sobab, ha Natan, ha Salomon.
15. Ha Jehabar, hag Elisua, ha Nefeg,

16. Ha Jafia, hag Elisama, hag Elioda, hag Elifalet.
17. Pa glevas ar Filistined penaoz e oa bet eouliet David da roue war Izrael, e pignjont oll evid klaskoud David : ha pa glevas David kement-se, e tiskennas er hreñv.
18. Hogen ar Filistined a zeuas hag en em skignas dre draonienn Rafaim.
19. Ha David a houlennas kuzul digand an Aotrou, o lavaroud : Ha pigna a rin-me a-eneb ar Filistined ? Hag o lakaad a ri-te etre va daouarn ? Hag an Aotrou a lavaras da Zavid : Pign, rag me a lakay ar Filistined etre da zaouarn.
20. David a zeuas eta da Vall-Farasim : hag eñ o zrehas eno, hag a lavaras : Skignet eo gand an Aotrou va enebourien, evel ma eo skignet an doureier. Rag eo e oe galvet al leh-se, Baal-Farasim.
21. Hag i a lezas eno o idolou ; ha David hag e dud o hasas ganto.
22. Ar Filistined a zeuas hag a bignas adarre, hag en em skignas dre draonienn Rafaim.
23. Ha David a houlennas kuzul digand an Aotrou, o lavaroud : Ha pigna a rin-me a-eneb ar Filistined ? Hag o lakaad a ri-te etre va daouarn ? Hag an Aotrou a lavaras : Na bign ket outo, hogen tro-war-dro dezo, ken na vezi deuet rag-eneb d'ar gwez-per.
24. Ha pa glevi evel trouz eur re o kerzoud war beg ar gwez-per, neuze ez i d'an emgann : rag neuze an Aotrou a gerzo en da raog, evdid skei war gamp ar Filistined.
25. David a reas eta evel m'en-doa an Aotrou gourhemennet dezañ ; hag eñ a drehas ar Filistined, adaleg Gabaa, beteg ma'z eer da Hezer.

VI. Pennad.

David a zañs a-raog an arh.

1. David a zastumas adarre an dud dibab euz a Izrael ; ha tregont mil a oa anezo.
2. Ha David a zavas hag a yeas gand an oll bobl euz a dud Juda a oa gantañ, evid degas arh Doue, war behini eo galvet ano Aotrou an armeou, pehini a zo azezet dreisti war ar jerubined.
3. Hga i a lakaas arh Doue war eur harr nevez, hag e tegasjont anezi euz a di Abinadab a Habaa : hogen Oza hag Abio, mibien Abinadab, a vlenie ar harr nevez.
4. Ha pa o-doe he zennet euz a di Abinadab euz a Habaa, Ahio a vlenias arh Doue o vale en he raog.
5. Ha David hag oll bobl a Izrael a hoarie dirag an Aotrou gand kalz a vinviou koad, gand telennou, ha lirennoù, ha taboulinoù, ha sistrou, ha simbalou.
6. Hogen pa oent da leur Nac'hon, Oza a astennas e zorn ouz arh Doue, hag a viras outi na gouezfe ; rag an ejenned a winke hag he lakae da gostezi.
7. Droug a zavas en Aotrou a-eneb Oza, hag eñ a skoas gantañ en abeg d'o herrder ; hag Oza varvas eno e-tal arh Doue.
8. Glaharet e oe David, o veza ma oa bet skoet Oza gand an Aotrou : hag al leh-se a zo bet galvet Kastiz Oza, beteg henn.
9. Ha David en-doa eun aon vraz rag an Aotrou en deiz-se, hag a lavaras : Penaoz e teuy arh an Aotrou em zi ?
10. Ha ne fellas ket dezañ e vije kaset arh an Aotrou d'e di e kêr David : hogen lakaad a reas he has da di Obédedom euz a Het.

11. Hag arh an Aotrou a chomas e ti a-hed tri miz⁴ ; hag an Aotrou a vennigas Obédedom hag e oll di.
12. Neuze e oe roet da anaoud d'ar roue David penaoz en-doa an Aotrou benniget Obédedom ha kement en-doa, en abeg da arh Doue. David eta a yeas hag a zegasas arh Doue euz a di Obédedom da gêr David gand levenez : ha David en-doa gantañ seiz bagad barzed, hag eul leue evid viktim.
13. Ha pa o-doa greet ar re a zouge arh an Aotrou c'hweh kammed, eñ a ginnige eun ejenn hag eun tourh.
14. Ha David a zañse kement ha ma helle dirag an Aotrou, goude beza lakaet eun efod lin war e gein.
15. Evel-se David hag oll di Izrael a zouge arh kevredigez an Aotrou gand levenez ha gand son ar herniel-boud.
16. Ha pa oe deuet arh an Aotrou e kêr David, Michol, merh Saul, pehini a zelle dre eur prenest, a welas ar roue David o tañsa hag o lammoud dirag an Aotrou ; hag hi a reas goap anezañ en he halon.
17. Hag ar re-mañ a zegasas e-barz arh an Aotrou, hag a lakaas anezi en he leh e-kreiz an telt en-doa stegnet David eviti : ha David a ginnigas sakrifisou-losk ha sakrifisou a beoh dirag an Aotrou.
18. Ha pa en-doe peurginniget ar skarifisou-losk hag ar sakrifisou a beoh, e vennigas ar bobl e ano Aotrou an armeou.
19. Hag eñ a roas da oll bobl Izrael, ken d'ar wazed, ken d'ar merhed, da bep hini, eun dorz vara, hag eun tamm kig bevin rostet, hag eur gouign poazet gand eoul. Hag an oll bobl a yeas kuit, pep hini d'e di.
20. Neuze David a zistroas evid bennizien e di : ha Michol, merh Saul, o veza deuet da ziambrouga David, a lavaras dezañ : Pebez gloar a zo bet hirio evid roue Izrael, oh en em zizolei dirag mitizien e zervijerien, hag oh en em ziskoueza en noaz evel eur farouel !
21. Ha David a lavaras da Vichol : Dirag an Aotrou pehini en-deus va dilennet kentoh eged da dad hag e oll di, ha pehini en-deus gourhemennet din ma vijen da benn war bobl an Aotrou e Izrael,
22. E c'hoariin hag e teuin da veza disterroh eged n'on bet : hag e vezin uvel dirag va daoulagad : ha mui a hloar am-bezo dirag ar mitizien a bere eh-eus komzet din.
23. Rag-se, Michol, merh Saul, n'he-doe mab ebed beteg deiz he maro.

VII. Pennad.

*David a fell dezañ sevel eun templ d'an Aotrou :
hogen Doue a ro da anaoud dezañ penaoz e vezo savet gand e vab.*

1. Pa oe azezet ar roue en e di, ha pa en-doe roet an Aotrou ar peoh dezañ a bep tu a-berz e enebourien,
2. Eñ a lavaras d'ar profed Natan : Ne welez ket et penaoz e choman en eun ti sedr, ha penaoz eo lakaet arh Doue e-kreiz ar hrehin⁵ ?
3. Ha Natan a lavaras d'ar roue : Kee, gra kement a zo en da galon ; rag an Aotrou a zo ganez.
4. Hogen en noz-se e komzas an Aotrou ouz Natan, o lavaroud :

⁴ a-hed tri miz : chom a reas an arh eno e-pad tri miz.

⁵ ar hrehin : ? Marteze "an telt".

5. Kee, ha lavar da Zavid, va zervijer : Setu petra a lavar an Aotrou : Ha te a zavo eun ti din evid ma chomin ennañ ?
6. Rag n'on chomet e ti ebed abaoe an deiz e pehini em-eus tennet bugale Izrael euz a zouar an Ejipt, beteg an deiz-mañ : hogen kerzet em-eus bepred dindan eun tabernakl hag eun telt.
7. En oll lehiou dre bere on tremenet gand oll vugale Izrael, ha lavaret em-eus-me da hini euz ar re da bere em-eus gourhemennet paska va fobl Izrael : Perag n'hoh-eus-hu ket savet din eun ti sedr ?
8. Ha bremañ e liviri da Zavid, va zervijer : Setu petra a lavar Aotrou an armeou : Da dennet em-eus euz ar peurvanou pa'z ees war-lerh al loened, evid da lakaad e penn va fobl Izrael.
9. Bet on ganez e pe leh bennag ma eh-eus kerzet, lazet em-eus da oll enebourien dirazout, lakaet em-eus da ano da veza braz evel ano ar re vrasa war an douar.
10. Lakaad a rin va fobl Izrael en eul leh ; he flanta a rin, hag hi a chomo eno, ha ne vezo mui keflusket : ha bugale ar fallagriez ne hlaharint mui anezi evel kent,
11. Abaoe an deiz e pehini em-eus lakaet barnerien war va fobl Izrael : ha me a roy dit an ehan a-berz da oll enebourien : hag an Aotrou a ziougan dit penaoz e ray eun ti dit.
12. Ha pa vezo eet da zeiziou da benn, hag e kouski gand da dadou, me a lakay da zevel da ouenn en da houde, pehini a zeuy euz da askre, ha me a stardo e rouantelez.
13. Eñ eo a zavo eun ti d'am ano, ha me a stardo tron e rouantelez da viken.
14. Me a vezo tad dezañ, hag eñ a vezo mab din. Mar gra droug ebed, me a gastizo anezañ gand gwialenn an dud, ha gand gouliou bugale an dud.
15. Hogen ne dennin ket va zrugarez dioutañ, evel ma em-eus he zennet diouh Saul, pehini em-eus kaset kuit a-zirag va daoulagad.
16. Da di a vezo feal, ha da rouantelez ivez da viken dirazout, ha da dron a vezo stard evid biskoaz⁶.
17. Hervez an oll gomziou-ze, hag hervez an oll weledigez-se, e komzas Natan ouz David.
18. Hogen ar roue David a yeas e-barz hag a azezas dirag an Aotrou, hag a lavaras : Piou on-me, Aotrou Doue, ha petra eo va zi, evid beza va haset beteg amañ ?
19. Hogen kement-se a zo bet nebeud dirazout, Aotrou Doue, ma n'az-pije komzet ivez euz a di da zervijer evid pell amzer : rag hounnez eo lezenn Adam, Aotrou Doue.
20. Rag petra a hello David lavaroud ohpenn dit ? Ha te a anavez da zervijer, Aotrou Doue.
21. Hervez da her hag hervez da galon, eh-eus greet an oll draou braz-se ; hag eh-eus o roet da anaoud d'az servijer.
22. Diskouezet eh-eus eta da veurded, Aotrou Doue, rag n'eus hini heñvel ouzit, ha n'eus Doue all nemedout, e kement on-eus klevet dre on diskouarn.
23. Ha bez' ez eus war an douar eur vroad evel da bobl Izrael, evid pehini eo deuet Doue evid he lakaad da bobl dezañ e-unan, ha lakaad eun ano kaer dezi, oh ober burzudou braz evid o mad, ha traou spontuz dirag da bobl eh-eus tennet dit euz an Ejipt, evid koueza war ar vro-ze, war he fobl ha war he roue ?
24. Rag stardet eh-eus dit da bobl Izrael da viken : ha te, Aotrou Doue, a zo deuet da Zoue dezo.

⁶ biskoaz : fazi. «biken ».

25. Bremañ eta, Aotrou Doue, seven da viken ar ger eh-eus lavaret diwar-benn da zervijer, ha diwar-benn e di : ha gra evel ma eh-eus lavaret ;
26. Evid ma vezo meulet da ano da vepred, ha ma vezo lavaret : Aotrou an armeou a zo Doue war Izrael : ha ti David, da zervijer, a vezo stard dirag an Aotrou ;
27. Rag te, Aotrou an armeou, Doue Izrael, eh-eus e roet da anaoud da skouarn da zervijer, o lavaroud : Eun ti a zavin dit : rag-se en-deus kavet da zervijer e galon evid ober dit ar bedenn-mañ.
28. Bremañ, Aotrou Doue, te a zo Doue, ha da gomziou a vezo gwir ; rag te eo eh-eus lavaret an traou mad-se d'az servijer.
29. Deraou eta, ha bennig ti da zervijer, evid ma vezo da viken dirazout : rag te, Aotrou Doue, eo eh-eus komzet, ha da vennoz eo a vennigo ti da zervijer da viken.

VIII. Pennad.

Tou, roue Emat, a gas e vab da ober e hourhemennou da Zavid.

1. Goude-ze, David a drehas ar Filistined hag a izellaas anezo ; hag eñ a dennas euz o daouarn gwaskenn an tellou.
2. Trehi a reas ivez ar Voabited ; ha goude beza o lakaet war an douar, e ventas anezo gand eur gordenn : diou gordennad a ventas, unan evid ar maro, hag unan all evid ar vuhez : hag ar Voabited a oe lakaet dindan beli David, hag a baeas gwiriou.
3. David a drehas ivez Adarezer, mab Rohob, roue Soba, pa'z ee evid aotrounia war ster a Eufratez.
4. Ha David o veza kemeret dezañ seiteg kant marheg, hag ugent mil den war droad, a drohas nervennoù treid kezeg ar hirri ; ha ne viras anezo nemed kant karr.
5. Ar Siried euz a Zamas o veza deuet evid kennerza Adarezer, roue Soba, David a lazaz daou vil warn-ugent anezo.
6. Ha David a lakaas gward e Siria Damas ; hag ar Siried a oe lakaet dindan galloud David, hag a baeas gwiriou dezañ : hag an Aotrou a ziwallas David e peleh bennag ma'z eas.
7. Ha David a gemeras an armou aour o-doa servijerien Adarezer, hag a gasas anezo da Jeruzalem.
8. Hag euz a Vete, hag euz a Verot, kêriou Adarezer, e tegasas David kalz a arem.
9. Pa glevas Tou, roue Emat, penaoz en-doa David trehet oll arme Adarezer,
10. E kasas Joram, e vab, etrezeg ar roue David, evid ober e hourhemennou dezañ, ha trugarekaad anezañ, o veza ma en-doa trehet ha dispennet Adarezer. Rag Tou a oa enebour da Adarezer ; hag eñ a zegasas gantañ listri aour, ha listri arhant, ha listri arem,
11. A ouestlas ar roue David d'an Aotrou, gand an arhant hag an aour en-doa gouestlet euz an oll vroadou en-doa lakaet dindan e halloud ;
12. Euz ar Siria, hag euz a Voab, hag euz a vibien Amnon, hag euz ar Filistined, hag euz a Amelek, hag euz a ziweek Adarezer, mab Rohob, roue Soba.
13. David a zeuas ivez da veza brudet-braz, pa zistroe goude beza kemeret ar Siria, ha pa lazaz triweh mil den e traonienn ar Gourhemennou.
14. Lakaad a reas ivez diwallerien ha gwardou en Idumea ; hag an Idumea oll en em gavas dindan galloud David. Hag an Aotrou a ziwallas David e peleh bennag ma'z eas.
15. Ha David a renas war Izrael oll : ha David a ree barn ha gwir d'e oll bobl.

16. Hogen Joab, mab Sarvia, hag Akimelek, mab Abiatar, a oa beleien vraz ; ha Saraïas a oa skrivagner.
17. Banaïas, mab Joiada, a oa e penn ar Seretied hag ar Feletied ; ha mibien David a oa priñsed.

IX. Pennad.

Trugarez David e-keñver Mifiboset.

1. Ha David a lavaras : Ha n'eo ket chomet unan bennag⁷ euz a di Saul, da behini e hellin ober trugarez en abeg da Jonatas ?
2. Hogen bez' ez oa eur servijer euz a di Saul anvet Siba, hag ar roue o veza e halvet da zond d'e gavoud, a lavaras dezañ : Ha te eo Siba ? Hag eñ a lavaras : Me a zo da zervijer.
3. Hag ar roue a lavaras : Ha chomet ez eus unan bennag euz a di Saul da behini e hellin ober trugarez Doue ? Ha Siba a lavaras d'ar roue : Chom a ra eur mab da Jonatas, hag eñ dinerz en e dreid.
4. Peleh, eme David, ema eñ ? Ha Siba a lavaras d'ar roue : Setu ema e ti Mac'hîr, mab Ammiel, e Lodabar.
5. Ar roue David a gasas eta evid e gerhoud euz a di Mac'hîr, mab Ammiel, e Lodabar.
6. Pa oe deuet Mifiboset, mab Jonatas, mab Saul, da gavoud David, en em daolas war e henou hag eh azeulas. Ha David a lavaras : Mifiboset ? Hga eñ a lavaras : Setu-me, da zervijer.
7. Ha David a lavaras dezañ : Na'z-pezh ket a aon ; rag me a ray trugarez en da geñver en abeg da Jonatas, da dad ; ha me a zistaolo dit oll barkou Saul, da dad-koz, ha te a zebro bara bepred ouz va zaol.
8. Hag hemañ oh e azeuli, a lavaras : Piou on-me, da zervijer, evid ma'z-pe sellet ouz eur hi maro eveldon ?
9. Neuze ar roue a halvas Siba, paotr Saul, hag a lavaras dezañ : Kement a oa da Zaul, hag e oll di, em-eus roet da vab da vestr.
10. Laka eta da dalvezoud e zouar evitañ, te, ha da vibien, ha da zervijerien, evid ma tastumi boued da vaga mab da vestr : hogen Mifiboset, mab da vestr, a zebro bepred e vara ouz va zaol. Hogen Siba en-doa pemzeg mab hag ugent servijer.
11. Ha Siba a lavaras d'ar roue : Evel ma eh-eus gourhemennet d'az servijer, va aotrou ha va roue, e ray da zervijer : ha Mifiboset a zebro ouz va zaol, evel unan euz a vibien ar roue.
12. Hogen Mifiboset en-doa eur mab bihan anvet Mika. Ha kement hini a oa e ti Siba a zervije Mifiboset.
13. Hogen Mifiboset a chome e Jeruzalem, o veza ma tebre bepred ouz taol ar roue : hag eñ a oa kamm euz e zaou droad.

X. Pennad.

Hanon, roue an Ammonited, a ra dismegañs da gannaded David.

⁷ n'eo ket chomet unan bennag : fazi : Ha n'eus ket...

1. Hogen goude-ze e c'hoarvezas penaoz roue mibien Amnon a varvas ; hag Hanon, e vab, a renas en e leh.
2. Ha David a lavaras : Me a ray trugarez e-keñver Hanon, mab Naas, evel ma en-deus greet e dad trugarez em heñver. David a gasas eta euz e zervijerien evid kemeroud perz en e zoan diwar-benn maro e dad. Ha pa oe deuet servijerien David e douar mibien Amnon,
3. Priñsed mibien Amnon a lavaras da Hanon, o aotrou : Ha te a gred penaoz eo evid enori da dad, ha da zizoania, en-deus degaset David etrezeg ennout ; ha n'eo ket evid anaoud da gêr, selloud piz outi, evid he diskara, en-deus degaset David e zervijerien etrezeg ennout ?
4. Hanon eta eta a gemeras servijerien David, hag a douzas an hanter euz o baro, hag a drohas an hanter euz o zaeou, beteg ar reor ; hag o hasas kuit.
5. Pa oe roet da anaoud kement-se da Zavid, e kasas d'o diambrouga ; rag an dud-se o-doa eur vez vraz. Ha David a lakaas da lavaroud dezo : Chomit e Jeriko ken na vezo kresket ho paro, ha neuze e tistroot.
6. Hogen mibien Amnon o weloud penaoz o-doa greet dismegañs da Zavid, a gasas etrezeg Siried Rohob ha Siried Soba, hag a zegasas ahan, oh o gopraad, ugent mil den war droad : hag euz a roue Maac'ha mil den, hag euz a Istob daouzeg mil den.
7. Pa glevas David kement-se, e kasas Joab gand e oll arme.
8. Neuze mibien Amnon a yeas er-mêz, hag a reizas o arme ouz porz kêr ; hag ar Siried euz a Zoba hag euz a Rohob, hag ar re euz a Istob hag euz a Vaac'ha, a oa en eun tu all, er gompezen.
9. Pa welas Joab penaoz e oa aozet an emgann outañ, hag a-zirag hag a-dreñv, e tilennas e-touez ar re zibabet euz a Izrael, hag eñ a lakaas e arme a-eneb ar Siried.
10. Hogen ar re all euz an arme a roas da Abisai, e vreur, pehini a gerzas a-eneb mibien Amnon.
11. Ha Joab a lavaras dezañ : Mar bez treh ar Siried din, te a zeuy da skoazia ahanon ; hogen mar bezont treh dit, ez in da skoazia ahanout.
12. Bez kaloneg, ha stourmom evid or pobl hag evid kêr on Doue : hag an Aotrou a ray evel ma plijo gantañ.
13. Joab eta a stourmas ouz ar Siried gand ar bobl a oa gantañ ; hag ar re-mañ a dehas raktal dirazañ.
14. Hogen mibien Amnon o weloud penaoz e oa tehet ar Siried, a dehas ivez dirag Abisai ; hag i en em dennas kêr⁸ : ha Joab a zistroas diou mibien Amnon hag a zeuas da Jeruzalem.
15. Ar Siried o weloud penaoz e oant bet trehet dirag Izrael, en em zastumas oll.
16. Hag Adarezer a gasas, hag a zegasas ar Siried pere a oa en tu all d'ar ster ; hag eñ a lakaas da zond o arme ; hogen Sobac'h, mestr brezelidi Adarezer, a oa priñs dezo.
17. Pa oe roet da anaoud kement-se da Zavid, e tastumas Izrael oll, e treuzas ar Jourdan, hag e teuas da Helam : hag ar Siried a droas o arme a-eneb David, hag a stourmas outañ.
18. Hogen ar Siried a dehas a-zirag Izrael, ha David a lazas seiz-kant den war kirri, ha daou-ugent mil war kezeg : skei a reas ivez gand Sobac'h, priñs an arme, pehini a varvas raktal.
19. Pa welas an oll roueed, pere a oa deuet da skoazella Adarezer, penaoz e oant trehet gand Izrael, e oent spontet-braz, hag e tehjont dirag Izrael, hag i eiz mil hag hanter-kant. Hag i a reas ar peoh gand Izrael, hag en em lakaas dindan o beli. A-neuze ar Siried ne gredjont mui rei o skoazell da vibien Amnon.

⁸ hag i en em dennas kêr : en em dennas e kêr.

XI. Pennad.

David a gouez en avoultriez gand Betsabee ; houmañ a laka Urias heh ozah da vervel.

1. A-benn eur bloaz, en amzer ma eo boazet ar roueed da vond d'ar brezel, David a gasas Joab, hag e zervijerien gantañ, hag Izrael oll, pere a wastas mibien Amnon, hag a hronnas Rabba : hogen David a chomas e Jeruzalem.
2. E-keit-se e c'hoarvezas penaoz David a zavas euz e wele goude kreisteiz, hag a vale war lein ti ar roue : hag eñ a welas eur wreg dirazañ, pehini en em walhe war lein he zi ; hag ar wreg-se a oa kaer-meurbed.
3. Ar roue a gasas eta evid gouzoud piou e oa ar wreg-se. Hag e oe roet da anaoud dezañ penaoz e oa hi Betsabee, merh Eliam, gwreg Urias an Helead.
4. Ha David o veza kaset tud di, a lakaas he degas dezañ, ha pa oe deuet hi d'e gavoud e kouskas-eñ ganti : ha raktal en em hlannaas-hi euz he dihlanded.
5. Hag hi a zistroas d'he zi, hag hi brazez : hag hi a gasas da lavaroud da Zavid : Brazez on.
6. Ha David a gasas etrezeg Joab evid lavaroud dezañ : Degas d'am havoud Urias an Helead. Ha Joab a gasas Urias da Zavid.
7. Hag Urias a zeuas da gavoud David. Ha David a houlennas digantañ penaoz e oa an doare gand Joab, ha gand ar bobl, ha penaoz ez ee ar brezel ganto.
8. Ha David a lavaras da Urias : Kee d'az ti, ha gwalh da dreid. Hag Urias a yeas er-mêz euz a di ar roue, hag e oe kaset dezañ boued euz a daol ar roue.
9. Hogen Urias a gouskas dirag dor ti ar roue gand servijerien all e aotrou, ha ne ziskennas ket d'e di e-unan.
10. Roet e oe kement-se da anaoud da Zavid, o lavaroud : N'eo ket eet Urias d'e di. Ha David a lavaras da Urias : Ha ne zeuez ket euz an hent⁹ ? Perag n'out-te ket diskennet d'az ti ?
11. Hag Urias a lavaras da Zavid : Arh Doue, hag Izrael, ha Juda, a chom dindan teltou, ha Joab, va aotrou, ha servijerien va aotrou, a gousk war an douar, ha me a'z aje em zi evid debri, evid eva, hag evid kouska gand va gwreg ? Evel ma'z out beo, evel ma eo beo da ene, ne rin ket an dra-ze.
12. Ha David a lavaras da Urias : Chom amañ c'hoaz hirio, ha warhoaz az kasin kuit. Hag Urias a chomas e Jeruzalem an deiz-se hag antronoz.
13. Ha David a halvas anezañ evid debri, hag evid eva dirazañ, hag e vezvas anezañ : hag eñ o veza eet er-mêz diogh ar pardaez, a gouskas war e wele gand servijerien e aotrou, ha ne ziskennas ket d'e di.
14. Pa oe deuet ar mintin, e skrivas David eul lizer da Joab, hag a gasas anezañ dre zorn Urias.
15. Evel-henn en-doa skrivet el lizer-ze : Likit Urias e penn ar vrezelidi, el leh ma vezo ar gwas emgann, ha dilezit eñ, evid ma vezo skoet ha ma varvo.
16. O veza eta ma hronne kêr, Joab a lakaas Urias el leh ma ouie ez oa an dud kreñva.
17. Ha tud kêr o veza deuet er-mêz a stourmas a-eneb Joab, hag a lazaz lod euz a zervijerien David ; hag Urias, an Helead, a varvas ivez.
18. Neuze Joab a gasas tud da Zavid evid rei da anaoud dezañ ar pez a oa c'hoarvezet en emgann.

⁹ Ha ne zeuez ket euz an hent : n'out ket eet da veaji ?

19. Hag eñ a hourhemennas d'ar hannad, o lavaroud : Pa'z-pezo roet da anaoud d'ar roue kement a zo c'hoarvezet en emgann ;
20. Mar gwelez e sav droug ennañ, ha ma lavar : Perag hoh-hu tostaet ouz ar vur evid en em ganna ? Ha ne ouieh-hu ket penaoz e taoler eul lod braz a zaredou diwar eur vur ?
21. Piou a skoas gand Abimelek, mab Jerobaal ? Ha n'eo ket eur wreg a daolas warnezañ eun tamm mên-milin diwar ar vur, hag a lazas anezañ e Tebez ? Perag hoh-hu tostaet ouz ar vur ? Neuze e liviri : Urias, an Helead, da zervijer, a zo maro ivez.
22. Ar hannad eta a yeas kuit, hag a zeuas da gavoud David, hag a lavaras dezañ kement en-doa gourhemennet Joab dezañ.
23. Hag ar hannad a lavaras da Zavid : An enebourien a zo bet treh deom, hag a zo deuet er-mêz war ol lerh : ha ni ivez a zo eet war o lerh beteg porz kêr.
24. Hogen ar waregerien o-deus stlapet o daredou war da zervijerien diwar ar vur : ha lod euz a zervijerien ar roue a zo maro, hag Urias, an Helead, da zervijer, a zo maro ivez.
25. Ha David a lavaras d'ar hannad : An dra-mañ a liviri da Joab : na vezet ket mantret evid kement-se : rag darvoud ar brezel a zo mond-dond ; hag a-wechou unan, a-wechou eun all, a zo diskaret gand ar hleze. Kaloneka ar vrezilidi a-eneb kêr, ha kentraou anezo, evid ma tiskari anezi.
26. Pa glevas gwreg Urias penaoz ez oa maro heh ozah, e ouelas anezañ.
27. Pa oe tremenet amzer ar hañv, David a gasas d'he herhad evid dond d'e di ; hag eñ he hemeras da wreg : hag hi a hanas dezañ eur mab. Hag ar pez en-doa greet David a zsiplijas d'an Aotrou.

XII. Pennad.

Natan a damall David diwar-benn e behed. Ganedigez Salomon.

1. An Aotrou eta a gasas Natan etrezeg David. Hag hemañ o veza deuet d'e gavoud, a lavaras dezañ : Daou zen a oa en eur gêr, unan pinvidig, hag eun all paour.
2. An hini pinvidig en-doa kalz a zeñved hag a ejenned.
3. Hogen an hini paour n'en-doa netra ebed nemed eun dañvadez vihan, en-doa prenet ha maget, hag a greske en e di gand e vugale, o tebri euz e vara, oh eva euz e gop, hag o kouska en e gerhenn ; hag hi a oa dezañ evel eur verh.
4. Eun diavêziad o veza deuet da weloud an hini pinvidig, ne fellas ket da hemañ kemeroud euz e zeñved nag euz e ejenned e-unan, evid ober banvez d'an diavêziad a oa deuet d'e weloud ; hogen kemeroud a reas dañvadez an hini paour, hag eh aozas anezi evid rei da zebri d'an diavêziad.
5. Ha David o sevel droug braz ennañ ouz an den-ze, a lavaras da Natan : Evel ma eo beo an Aotrou, an den en-deus greet kement-se a dle beza lakaet d'ar maro.
6. Peder dañvadez a zistaolo evid unan, o veza ma en-deus greet an dra-ze, ha n'en-deus ket bet a azaouez.
7. Neuze Natan a lavaras da Zavid : Te eo an den-ze. Setu petra a lavar an Aotrou, Doue Izrael : Me em-eus da eouliet da roue war Izrael, ha me em-eus da dennet euz a zaouarn Saul.
8. Roet em-eus dit ti da aotrou, ha gwraez da aotrou en da gerhenn, ha roet em-eus dit ti Izrael ha Juda : ha mar deo bihan kement-se, e roin c'hoaz dit kalz muioh.

9. Perag eta eh-eus-te disprizet ger an Aotrou, hag eh-eus-te greet droug dirazon ?
Skoet eh-eus gand ar hleze Urias, an Helead, hag e wreg eh-eus kemeret da wreg
dit, hag e lazet eh-eus eñ gand kleze mibien Amnon.
10. Rag-se n'ez ay biken ar hleze er-mêz euz da di, o veza ma eh-eus va disprizet, ha
ma eh-eus kemeret da wreg dit, gwreg Urias, an Helead.
11. Setu eta petra a lavar an Aotrou : Lakaad a rin droug da zevel dit euz da di da-
unan, ha me a gemero da wragez dirag da zaoulagad, hag o roin d'an nesa, hag eñ a
gousko gand da wragez dirag an heol-ze.
12. En amhoulou eh-eus greet kement-se ; hogen me a ray an dra-mañ dirag Izrael oll,
ha dirag an heol.
13. Ha David a lavaras da Natan : Pehet em-eus a-eneb an Aotrou. Ha Natan a lavaras
da Zavid : Distaolet eo ivez da behed gand an Aotrou : ne varvi ket.
14. Koulskoude o veza ma eh-eus lakaet enebourien an Aotrou da zroug-pedi en abeg
da gement-se, ar mab a zo ganet dit a varvo.
15. Ha Natan a zistroas d'e di. Hag an Aotrou a skoas gand ar bugel he-doa ganet
gwreg Urias da Zavid, hag eñ a oe tohor.
16. Hogen David a bedas an Aotrou evid ar bugel, hag eñ a yunas, hag o veza en em
dennet a-du, en em daolas d'an douar.
17. Hogen henaoured e di a zeuas, hag a fellas dezo e lakaad da zevel diwar an douar ;
hogen ne fellas ket dezañ, ha ne zebras ket a voued ganto.
18. Hogen ar seizved devez e varvas ar bugel, ha servijerien David o-doa aon o rei da
anaoud dezañ penaoz e oa maro ar bugel ; rag i a lavare : pa oa c'hoaz beo ar
bugel, mar komzem outañ, ne zelaoue ket ahanom : pegement en em hlaharo
muioh, ma leverom penaoz eo maro ar bugel ?
19. Hogen pa welas David penaoz e kuzmuze e zervijerien, eh anavezaz penaoz e oa
maro ar bugel¹⁰. Hag eñ a lavaras d'e zervijerien : Ha maro eo ar bugel. Hag i a
lavaras : Maro eo.
20. Neuze David a zavas diwar an douar, hag en em walhas, hag en em eouliaz : ha
goude beza nevezet e zillad, ez eas e ti an Aotrou, hag eh azeulas : goude-ze e
tistroas d'e di e-unan, e houlennas boued, hag e tebras.
21. Hogen e zervijerien a lavaras dezañ : Perag e rez-te evel-se ? Pa oa beo ar bugel, e
yunes, hag e oueles en abeg dezañ : hogen pa eo maro ar bugel, out savet, hag eh-
eus debret.
22. Hag eñ a lavaras : Yunet ha gouelet em-eus evid ar bugel endra ma oa beo ; rag me
a lavare : Piou a oar ma n'her roy ket an Aotrou din¹¹, ha ma ne vevo ket ar bugel ?
23. Hogen bremañ pa eo maro, perag e yunfen-me ? Ha me a hellfe e lakaad da
zistrei ? Me eo a yelo d'e gavoud : hogen eñ ne zistroy ket d'am havoud.
24. Ha David a zihlaharas Betsabee e wreg, a yeas d'he havoud, hag a gouskas ganti :
hag hi a hanas eur mab a halvas Salomon ; hag an Aotrou a garas anezañ.
25. Hag eñ a gasas da Zavid ar profed Natan, pehini a halvas anezañ karadeg d'an
Aotrou, o veza ma oa karet gand an Aotrou.
26. Hogen Joab a stourme ouz Rabbat mibien Amnon¹², hag eñ a oa dare da gemeroud
kêr ar roue.
27. Ha Joab a gasas kannaded da Zavid evid lavaroud dezañ : Stourmet em-eus ouz
Rabbat, ha kêr an doureier a zo dare da veza kemeret.
28. Stroll eta bremañ an oll bobl, ha gronn kêr, ha kemer hi, gand aon, mar bez
diskaret ganen, na ve lakaet an treh war va ano.

¹⁰ eh anavezaz penaoz e oa maro ar bugel : e ouias e oa maro ar bugel.

¹¹ ma n'her roy ket an Aotrou din : piou a oar ha n'en-devo ket an Aotrou truez ouzin.

¹² Rabbat mibien Amnon : eur gêr eo Rabbat, a zo da vibien Amnon.

29. David eta a strollas an oll bobl, hag a gerzas a-eneb Rabbat ; hag eñ a stourmas outi hag he hemeras.
30. Tenna a reas diwar penn o roue ar gurunenn pehini a boueze eun talant aour, ha war behini ez oa mein talvouduz-braz : hag e oe lakaet war penn David. Degas a reas ivez euz a gêr eur preiz braz.
31. Hag o veza lakaet ar bobl er-mêz, e heskennas anezo, e frikas anezo gand kirri houarnet, e trohas anezo a-dammou gand kontilli, e taolas anezo e forniou : hag evel-se e reas da holl gêriou mibien Amnon. Ha David hag e oll arme a zistroas da Jeruzalem.

XIII. Pennad.

Amnon a wall Tamar e hoar. Absalon a laka e laza e-kreiz eur banvez.

1. Goude-ze Amnon, mab David, a zeuas da garoud stard eur hoar da Absalon, mab ivez da Zavid, hag hi kaer-meurbed, hag a oa anvet Tamar.
2. Hag eñ en-doa eur garantez ker braz eviti, ma kouezas klañv gand e garantez eviti : rag o veza ma oa hi plah-yaouank, e wele ervad e vije diêz dezañ ober droug ebed ganti.
3. Hogen Amnon en-doa eur mignon, anvet Jonadab, mab Semmaa, breur David, den poelleg-braz.
4. Hag hemañ a lavaras dezañ : Perag, mab ar roue, e treuteez-te evel-se bemdez ? Perag n'hel levez ket din ? Hag Amnon a lavaras dezañ : Me a gar Tamar, c'hoar Absalon va breur.
5. Ha Jonadab a lavaras dezañ : Gourvez war da wele, ha gra neuz da veza klañv : ha pa zeuy da dad d'az kweloud, lavar dezañ : Ra zeuy, me az ped, Tamar va hoar, da rei da zebri din, ha ra aozo din eur boued a zebrin euz he dorn.
6. Amnon eta a hourvezas, hag a reas neuz da veza klañv : ha pa oe deuet ar roue d'e weloud, e lavaras dezañ : Ra zeuy, me az ped, Tamar va hoar, ma aozo dirazon diou wastell, ha ma kemerin boued euz he dorn.
7. David eta a gasas da di Tamar evid lavaroud dezi : Deus da di Amnon da vreur, hag aoz boued dezañ.
8. Ha Tamar a zeuas da di he breur Amnon ; hag eñ a oa gourvezet : hag hi a gemeras bleud, e veskas hag e veras, hag a lakaas gwastellou da boaza dirazañ.
9. Hag hi o kemeroud ar pez he-doa lakaet da boaza, e lakaas dirazañ ; hogen eñ ne fellas ket dezañ debri. Hag Amnon a lavaras : Kasit kuit an oll. Ha pa oe kaset kuit an oll,
10. E lavaras Amnon da Damar : degas ar boued em hambr, evid ma tebrin euz da zorn. Tamar eta a gemeras ar gwastellou he-doa greet, hag o degasas da Amnon he breur en e gambr.
11. Goude m'he-doe-hi degaset boued dezañ, e krogas-eñ enni, hag e lavaras dezi : Deus, gourvez ganen, va hoar.
12. Hag hi a lavaras dezañ : Nann, va breur, na wall ket ahnaon, rag eun dra berz eo se en Izrael : na ra ket an droug-se.
13. Rag me ne hellin ket gouzañvi va mezegez, ha te a vezo evel eun den diskiant en Izrael. Komz kentoh ouz ar roue, ha ne zinaho ket va rei dit.
14. Hogen ne fellas ket dezañ en em rei d'he fedennou, hag o veza ma oa kreñvoh egeti, dre nerz e wallas anezi.

15. Neuze e savas e Amnon eur has braz outi : en heveleb doare ma oa brasoh ar has en-doe outi, eged na oa bet ar garantez en-doa kent eviti. Hag Amnon a lavaras dezi : Sao, ha kee kuit.
16. Hag hi a lavaras dezañ : An droug a rez din bremañ, o va has kuit, a zo gwasoh eged an hini eh-eus greet din kentoh. Hogen ne fellas ket dezañ sealoui anezi.
17. Hag o veza galvet eur paotr a zervije anezañ, e lavaras : Kas houmañ kuit diouzin, ha serr an nor war he lerh.
18. Tamar he-doa eur zae hir-braz ; rag saeou en doare-ze a zouge merhed ar roueed e-pad ma oant plahed-yaouank. Paotr Amnon he hasas eta kuit hag a zerras an nor war he lerh-hi.
19. Ha Tamar o veza taolet ludu war he fenn, hag o veza roget he sae, a lakaas he daouarn war he fenn, hag a yeas kuit en eur harmi.
20. Hogen Absalon, he breur, a lavaras dezi : Ha gourvezet eo bet da vreur Amnon ganez ? Hogen , va hoar, tav bremañ ; da vreur eo : ha na hlahar ket da galon evid-se. Tamar eta a chomas e ti Absalom, he breur, hag hi doaniet-braz.
21. Hogen pa glevas ar roue kement-se, e oe glaharet-braz ; koulskoude ne fellas ket dezañ doania kalon Amnon e vab, o veza ma kare anezañ, dre ma oa e vab-hena.
22. Absalon ne lavaras netra da Amnon, na droug na mad ; rag Absalon a gasee Amnon, o veza m'en-doa gwallet Tamar e hoar.
23. Daou vloaz goude, e c'hoarvezas penaoz Absalom a lakaas touza e zeñved e Baalhasor, a zo tost da Efraim : hag Absalom a halvas oll vugale ar roue.
24. Hag eñ a yeas da gavoud ar roue, hag a lavaras dezañ : Setu ez eer da douza deñved da zervijer : deuet, me az ped, ar roue hag e dud da di e zervijer.
25. Hag ar roue a lavaras da Absalom : Nann, va mab, na bed ket ahanom da vond oll evid da ziega. Hogen kaer en-doe e bedi stard, ne fellas ket d'ar roue mond ; hogen e venniga a reas.
26. Hag Absalom a lavaras dezañ : Ma ne fell ket dit dond, deuet da vihanne ganeom, me az ped, va breur Amnon. Hag ar roue a lavaras dezañ : N'eo ket red ez afe ganez.
27. Hag Absalom a bedas stard anezañ, hag ar roue a lezas da vond gantañ Amnon, hag oll vugale ar roue. Hag Absalon en-doa greet eur banvez evel eur banvez roue.
28. Hogen Absalom en-doa gourhemennet d'e baotred, o lavaroud : Likit evez pa vezo Amnon mezo gand ar gwin, ha pa livirin deoh : skoit eñ, ha lazit eñ : n'ho-pezet ket a aon ; rag me eo a hourhemenn kement-se deoh. En eme greñvait ha bezit tud a galon.
29. Paotred Absalom a reas eta e-keñver Amnon, evel m'en-doa gourhemennet Absalom dezo. Hag oll vugale ar roue a zavas, ha pep hini anezo a bignas war e vul¹³ hag a yeas kuit.
30. Ha pa edont c'hoaz en hent, e teuas ar vrud beteg David, penaoz en-doa Absalom lazet oll vugale ar roue, ha ne oa chomet hini anezo.
31. Ar roue a zavas kerkent, hag a rogas e zillad, hag en em daolas d'an douar ; hag e oll zervijerien a oa en e gichenn a rogas o dillad.
32. Hogen Jonadab, mab Semmaa, breur David, a lavaras : Ne gredo ket ar roue, va aotrou, penaoz eo bet lazet oll vugale ar roue : Amnon hepken a zo maro ; rag Absalom en-doa bet koun anezañ, adaleg an deiz e pehini en-doa gwallet Tamar, e hoar.
33. Na lakaet ket eta an aotrou, va roue, kement-se en e benn, o kredi penaoz eo bet lazet oll vugale ar roue ; rag Amnon hepken a zo maro.

¹³ e vul : e vulez.

34. Hogen Absalom a dehas : hag ar paotr a oa war-hed a zavas e zaoulagad hag a zellas : ha setu e welas eul lod braz a dud a zeue dre eun hent distro war harz ar menez.
35. Ha Jonadab a lavaras d'ar roue : Setu e teu bugale ar roue. Evel m'en-doa lavaret da zervijer eo bet c'hoarvezet.
36. Ha pa oe ehanet da gomza, e eo gwelet bugale ar roue. Hag i, o veza deuet, a zavas o mouez en eur ouela : hag ar roue hag e oll dud a ouelas doureg.
37. Hogen Absalom, o veza tehet, a yeas etrezeg Tolomai, mab Ammiud, roue Gesur : ha David a ouele bemdez e vab.
38. Absalom o veza tehet, hag o veza deuet da Hesur, a chomas eno tri bloaz.
39. Ha David a ehanas da wallgas Absalom, o veza ma oa dihlaharet diwar-benn maro Amnon.

XIV. Pennad.

Absalom a zistro da Jeruzalem.

1. Hogen Joab, mab Sarvia, o weloud penaoz kalon ar roue a oa troet ouz Absalom,
2. A gasas da Dekua, evid kerhould di eur wreg fur, da behini e lavaras : Gra neuz da veza glaharet, ha gwisk dillad kañv, ha n'en em lard ket gand eoul, evid ma vezi evel eur wreg a zo glaharet pell 'zo diwar-benn eun den maro.
3. Hag ez i da gavoud ar roue, hag e komzi evel-henn outañ. Ha Joab a lakaas en he genou ar geriou a dlee da lavaroud.
4. Ar wreg euz a Dekua o veza eet eta da gavoud ar roue, en em strinkas d'an douar dirazañ hag a lavaras : Kennerz ahanon, o ! roue.
5. Hag ar roue a lavaras dezi : Petra eo da gevridi ? Hag hi a lavaras : Allaz ! eun intañvez on ; rag va ozah a zo maro.
6. Da vatez he-doa daou vab, pere a zo en em rendaelet er park ; ha en oa den evid harza outo : hag unan anezo en-deus skoet gand egile, hag en-deus e lazet.
7. Ha setu e sav an oll gerent a-eneb da vatez, o lavaroud : Ro deom an hini en-deus skoet gand e vreur, evid ma lazim anezañ evid buhez e vreur en-deus tennet digantañ, ha ma kasim an her da get : hag i a fell dezo moug an diweza elfenn a chomganen, evid na chomo mui d'am ozah, nag ano, na netra all ebed war an douar.
8. Hag ar roue a lavaras d'ar wreg : Kee d'az ti, ha me a roy gourhemenn diwar da benn.
9. Ha gwreg Tehua a lavaras d'ar roue : Aotrou, va roue, ra gouezo ar fallagriez-se warnon ha war ti va zad ; hogen ra vezo dinamm ar roue hag e dron.
10. Hag ar roue a lavaras : Ma heg hini ebed ouzit, degas eñ din, ha biken mui ne heskino ahanout.
11. Hag hi a lavaras : R'en-devezo koun ar roue euz an Aotrou Doue, na lezo ket kerent nes ar gwad d'en em veñji an eil goude egile, ha da laza va mab. Hag eñ a lavaras : Evel ma eo beo an Aotrou, ne gouezo ket eur vlevenn euz a benn da vab war an douar.
12. Hag ar wreg a lavaras : Ra lavaro da vatez eur ger d'an aotrou he roue. Hag eñ a lavaras : Komz.

13. Hag ar wreg a lavaras : Perag e kredez-te ober kement-se a-eneb pobl Doue, ha perag en-deus-eñ pehet ar roue¹⁴, ha n'en-deus-eñ ket azgalvet an hini en-doa kaset kuit ?
14. Oll e varvom, hag, evel an doureier, e tiverom en douar heb distrei : ha ne fell ket da Zoue e ve kollet eun ene ; hogen gourzeza a ra, gand aon na ve kollet a-grenn an hini a zo bet kaset kuit.
15. Rag-se on deuet, evid lavaroud kement-se d'ar roue, va aotrou, dirag ar bobl. Ha da vatez he-deus lavaret : Me a gomzo ouz ar roue, evid gweloud ma na ray ket diroh lavar e vatez.
16. Hag ar roue en-deus selaouet, evid ma tenno e vatez euz a zaouarn ar re oll pere a fello dezo va has er-mêz euz a zegouez Doue, me ha va mab war eun dro.
17. Lavaret eta da vatez, ra vezo greet ger an aotrou, va roue, evel eur sakrifis. Hag an aotrou, va roue, a zo evel eun êl Doue, pehini n'eo tenerraet na gand ar vennoz na gand ar valloz : rag-se ema an Aotrou, da Zoue, ganez.
18. Hga ar roue a lavaras d'ar wreg : Na guz ket ouzin ar pez ez an da houlenn diganez. Hag ar wreg a lavaras dezañ : Komz, aotrou va roue.
19. Hag ar roue a lavaras : Ha n'ema ket dorn Joab ganez e kement-se ? Hag ar wreg a lavaras : Evel ma eo beo da ene, aotrou va roue, n'ez a nag a-zehou nag a-gleiz, kement en-deus lavaret an aotrou, va roue : rag da zervijer Joab eo en-deus gourhemennet an dra-ze din, hag eñ eo en-deus lakaet an oll heriou-ze e genou da vatez.
20. Evid ma trojen doare al lavar-ze, en-deus Joab da zervijer gourhemennet an dra-ze din. Hogen te, aotrou va roue, a zo fur, evel ma'z eo fur eun êl, ha te a oar kement a zo war an douar.
21. Hag ar roue a lavaras da Joab : Setu on habaskaet, hag e rin hervez da her : kee eta, hag azgalv va mab Absalom.
22. Neuze Joab en em daolas war e henou d'an douar, a azeulas hag a vennigas ar roue. Ha Joab a lavaras : Hirio e oar da zervijer penaoz en-deus kavet trugarez dirag da zaoulagad, aotrou va roue ; rag greet eh-eus diroh lavar da zervijer.
23. Joab eta a zavas hag a yeas da Hesur, hag a zegasas Absalom da Jeruzalem.
24. Hag ar roue a lavaras : Distroet d'e di, hogen na welet ket ahanon. Absalom a zistroas eta d'e di ha ne welas ket ar roue.
25. Hogen ne oa den ebed e oll Izrael ker kaer ha ker klok hag Absalom : adaleg kalon an troad¹⁵ beteg lein ar penn, ne gaved abeg ebed ennañ.
26. Ha pa douze e benn (e douza a ree eur wech ar bloaz, o veza ma oa re bounner e bennad-bleo), e vleo a boueze daou-hant sikl, hervez ar pouez a zo anavezet gand an oll.
27. Hogen tri mab a oa ganet da Absalom, hag eur verh anvet Tamar, hag hi kaer da weloud.
28. Absalom a chomas daou vloaz e Jeruzalem, ha ne welas ket ar roue.
29. Hag eñ a gasas etrezeg Joab, evid ma her hasje etrezeg ar roue : hag hemañ ne fellas ket dezañ dond d'e gavoud : ha goude beza kaset etrezeg ennañ eun eil gwech, heb ma fellas dezañ dond d'e gavoud,
30. E lavaras d'e zervijerien : C'hwi a oar penaoz en-deus Joab eur park tost d'am fark, hag a zo heiz ennañ : it eta, ha likit an tan ennañ. Ha servijerien Absalom a lakaas an tan en heiz, ha servijerien Joab a zeuas, goude beza roget o dillad, hag a lavaras : Servijerien Absalom o-deus lakaet an tan e lod euz da bark.

¹⁴ en-deus-eñ pehet ar roue : en-deus pehet ar roue.

¹⁵ kalon an troad : sol an troad.

31. Ha Joab a zavas hag a yeas da di Absalom, hag a lavaras dezañ : Perag da zervijerien o-deus-i lakaet an tan em fark ?
32. Hag Absalom a lavaras da Joab : Kaset em-eus tud dit evid da bedi da zond d'am havoud, hag evid m'az kasjen etrezeg ar roue, evid lavaroud dezañ : Perag on-me deuet euz a Hesur ? Gwell e ve din beza eno : me a houlenn eta ma welin ar roue : mar dalh soñj euz va fallagriez, ra lazo ahanon.
33. Joab a yeas eta da gavoud ar roue, hag a lavaras kement-se oll dezañ. Hag Absalom a oe galvet ; hag eñ a yeas etrezeg ar roue, hag a azeulas oh en em deurel war e henou dirazañ : hag ar roue a bokas da Absalom.

XV. Pennad.

Absalom o sevel a-eneb David e dad.

1. Goude-ze Absalom a lakaas ober kirri evitañ, hag a gemeras marheien, hag hanterkant den evid kerzoud en e raog.
2. Hag Absalom o sevel diroh ar mintin en em zalhe en e zav ouz an nor, hag eñ a halve kement hini en-doa kevridi evid dond da gavoud ar roue evid beza barnet : hag eñ a lavare : A be gêr out-te ? Hag hemañ a lavare : Euz a unan euz a vreuriezu Izrael eo da zervijer.
3. Hag Absalom a lavare dezañ : Da lavariou a gavan mad ha reiz : hogen n'eus lakaet den ebed gand ar roue evid da zelaoui ; hag Absalom a lavare neuze :
4. Piou a lakay ahanon da varner war ar vro, evid ma teuy d'am havoud kement hini en-devezo kevridi, ha ma varnin anezañ hervez ar reiz ?
5. Ha pa dostae eur re evid e zaludi, eñ a astenne e zorn, a groge ennañ, hag a boke dezañ.
6. Hag evel-se e ree d'ar re oll euz a Izrael a zeue da gavoud ar roue evid beza barnet ; hag eñ a hoale kalonou an dud-se.
7. Hogen da benn daou-ugent vloaz, e lavaras Absalom d'ar roue David : Va lez da vond da Hebron evid seveni va gouestlou em-eus greet d'an Aotrou.
8. Rag da zervijer, pa edo e Gesur er Siria, en-deus greet ar gouestl-mañ, o lavaroud : Ma laka an Aotrou ahanon da zsitrei da Jeruzalem, e kinnigin eur sakrifis d'an Aotrou.
9. Hag ar roue David a lavaras dezañ : Kee e peoh. Hag eñ a zavas, hag a yeas da Hebron.
10. Hogen Absalom a gasas spierien e oll vreuriezu Izrael, evid lavaroud : Kerkent ha ma klevfot son ar horn-boud, livirit : Absalom a ren e Hebron.
11. Daou-hant den a yeas gand Absalom euz a Jeruzalem pa o galvas ; hag i a yee gand eur galon didroidel, hag heb gouzoud perag ez eent.
12. Absalom a lakaas ivez da zond Ac'hitofel ar Giloniad, kuzulier David, euz e gêr Gilo. Ha pa edo o kinniga ar viktimou, e savas eun dispah kreñv, hag ar bobl a zirede etrezeg Absalom a greske mui-oh-vui.
13. Neuze e teuas eur hannad da Zavid, hag a lavaras dezañ : Izrael oll a ya war-lerh Absalom a galon vad.
14. Ha David a lavaras d'e zervijerien a oa gantañ e Jeruzalem : Savit ha tehom : rag ne hellim ket mond kuit a-zirag Absalom : hastit mond er-mêz, gand aon na grogie ennom, ha na vem dispennet gantañ, ha na lazje oll re gêr gand ar hleze.
15. Ha servijerien ar roue a lavaras dezañ : Da zervijerien a zo dare da ober kement a hourhemanno dezo an aotrou, or roue.

16. Ar roue eta a yeas er-mêz, hag e oll di war e lerh : hag eñ a lezas deg euz e wragez-ferhed¹⁶ evid diwalloud e di.
17. Pa oe eet ar roue er-mêz hag an oll Izraelited war e lerh, eh ehanas pa oa eet pell d'ioh e di.
18. Hag e oll zervijerien a gerze en e gichenn : hag ar bandennou a Zeretied hag a Feletied, hag ar Getied oll, brezelidi galoneg ; hag i c'hweh-kant den, pere a oa deuet euz a Het war e lerh, a yee oll a-raog ar roue.
19. Neuze ar roue a lavaras da Etai ar Getead : Perag e teuez-te ganeom ? Distro, ha chom gand ar roue neevz, o veza ma'z out diavêziad, ha mar dout deuet er-mêz euz da vro.
20. Abaoe deh out deuet, ha red e ve dit hirio dond er-mêz ganeom ? Evidon, me a yelo d'al leh ma tlean da vond : distro-te, ha kas da vreudeur ganez ; hag an Aotrou a ray en da geñver trugarez ha gwirionez, o veza ma eh-eus diskouezet azaouez ha fealded.
21. Hag Etai a lavaras d'ar roue : Evel ma eo beo an Aotrou, ha ma eo beo an aotrou, va roue, e pe leh bennag ma vezi, te, aotrou va roue, pe gand ar maro, pe gand ar vuhez, eno e vezo ivez da zervijer.
22. Ha David a lavaras da Etai : Deus, ha treuz. Hag Etai ar Gelead a dreuzas, hag an dud oll a oa gantañ, hag ar re all euz ar bobl.
23. An oll a ouele gand eur hri braz, e-pad ma treuze an oll bobl. Ar roue a dreuzas ivez froud Sedron, hag an oll bobl a gerze a-hed an hent a zell ouz an distro.
24. Hogen Sadok, ar Beleg-braz, a zeuas ivez, ha gantañ an oll Levited, pere a zouge arh kevredigez Doue : hag i a ziskennas arh Doue diwar o diskoaz. Hag Abiatar a bignas, ken na oe tremenet an oll bobl a oa deuet er-mêz euz a gêr.
25. Hag ar roue a lavaras da Zadok : Dizoug¹⁷ arh Doue da gêr : mar kavan gras dirag an Aotrou, e lakay ahanon da zistrei, ha da weloud adarre e arh, hag e dabernakl.
26. Hogen ma lavar din : Ne blijez ket din ; dare on, greet ahanon evel ma kav'o dezañ e vezo mad.
27. Hag ar roue a lavaras da Zadok ar Beleg-braz : O Gweler¹⁸, distro da gêr e peoh, ha da zaou vab ganez ; Ac'himas da vab, ha Jonatas, mab Abiatar.
28. Setu en em guzin e kompezennou an distro, ken na vezo deuet din kelou euz ho perz.
29. Sadok eta hag Abiatar a zegasas arh Doue da Jeruzalem hag a chomas eno.
30. Koulskoude David a bigne war kreh¹⁹ ar gwez olived, hag a bigne en eur ouela ; mond a ree war e dreid noaz, ha goloet e benn ; hag an oll bobl a oa gantañ a bigne en eur ouela, ha goloet o fenn.
31. Hogen roet e oe da anaoud da Zavid penaoz Arc'hitofel a oa ivez en dispah gand Absalom. Ha David a lavaras : Diskar, Aotrou, me az ped, kuzul Arc'hitofel.
32. Ha pa bigne David war lein ar menez, el leh e tlee azeuli an Aotrou, setu e teuas en e raog Kusai euz a Arac'h, pehini a oa roget e zillad ha goloet e benn a zouar.
33. Ha David a lavaras dezañ : Mar deuez ganen, e vezi eur beh evidon.
34. Hogen mar distroez d'ar gêr, ha ma leverez da Absalom : Da zervijer on, o roue ! ; evel ma em-eus servijet da dad, e servijin ahanout ; e kasi da get kuzul Arc'hitofel.
35. Hogen bez' eh-eus ganez ar veleien Sadok hag Abiatar : ha kement a glevi e ti ar roue, e liviri d'ar veleien Sadok hag Abiatar.

¹⁶ e wragez-ferhed : ajorbadenned.

¹⁷ Dizoug : kas en-dro.

¹⁸ O Gweler : O ! te a wel (?)

¹⁹ war kreh : war krehenn.

36. Bez' o-deus ganto daou vab, Ac'himaas, mab Sadok, ha Jonatas, mab Abiatar : ha c'hwi a gaso da lavaroud din kement ho-pezo klevet.
37. Kusai eta, mignon David, a zsitroas da gêr, hag Absalom a yeas ivez e Jeruzalem en heveleb amzer.

XVI. Pennad.

Absalom a ya e-barz Jeruzalem. Gwalla a ra gwragez-serhed e dad.

1. Pa en-doe David tremenet eun nebeud lein er menez, Siba, paotr Mifiboset, a yeas war e arbenn gand daou azen, war pere ez oa daou-hant bara, ha kant pakad rezin seh, ha kant goñvor fiez, hag eur bouhkenn gwin.
2. Hag ar roue a lavaras da Ziba : petra a fell dit da ober gand an dra-ze ? Ha Siba a lavaras : An azened a zo aze evid ma pigno warnezo servijerien ar roue ; ar baraou hag ar fiez evid rei da zebri d'az paotred ; hag ar gwin evid rei da eva da neb en-devezo fallaenn en distro.
3. Hag ar roue a lavaras : Peleh ema mab da vestr ? Ha Siba a lavaras d'ar roue : Chomet eo e Jeruzalem, o lavaroud : Ti Izrael a zistaolo hirio din rouantelez va zad.
4. Hag ar roue a lavaras da Ziba : Bezet dit kement a oa da Vifiboset. Ha Siba a lavaras : Da bedi a ran ma kavin trugarez dirazout, aotrou va roue.
5. Pa oe deuet ar roue David war harz Bahurim, setu e teuas er-mêz ahanon eun den euz a gerentiez ti Saul, anvet Semei, mab Gera, pehini o vond en e raog, a villige anezañ.
6. Hag eñ a daole mein ouz David hag ouz oll zervijerien ar roue David : hogen an oll bobl hag an oll vrezelidi a gerze a-zehou hag a-gleiz war-dro d'ar roue.
7. Hag evel-henn e lavare Semei, o villiga ar roue : Deus er-mêz, deus er-mêz, den a wad, den fallagr.
8. An Aotrou en-deus distaolet warnout oll wad ti Saul ; o veza ma eh-eus aloubet ar rouantelez warnezañ : hag an Aotrou en-deus lakaet ar rouantelez etre daouarn Absalom da vab : ha setu e kouez warnout an droug eh-eus greet, o veza ma out eun den a wad.
9. Hogen Abisai, mab Sarvia, a lavaras d'ar roue : Perag e villig ar hi maro-ze an aotrou, va roue ? Va lez da vond, hag e trohin e benn dezañ.
10. Hag ar roue a lavaras : Petra a zo etre c'hwi ha me, mibien Sarvia ? List eñ da villiga ; rag an Aotrou eo en-deus gourhemennet dezañ milliga David : ha piou a gredo lavaroud dezañ : Perag e rez-te evel-se ?
11. Ha David a lavaras da Abisai, ha d'e oll zervijerien : Setu va mab, pehini a zo deuet ahanon, a glask va buhez ; pegement mui bremañ mab Jeremi ? List eñ, list eñ da villiga hervez gourhemenn an Aotrou.
12. Marteze e sello an Aotrou ouz va glahar ; hag e tistaolo din eur mad evid ar valloz am-eus hirio.
13. David eta a yee en e hent, hag e dud gantañ. Hogen Semei a yee war e lerh, o kerzoud a du war lein ar menez ; hag eñ a villige ar roue, hag a daole outañ mein ha douar.
14. Koulskoude ar roue a erruas, hag an oll bobl a oa gantañ, hag i skuiz-braz : hag eno e tiskuijont.
15. Hogen Absalom hag an oll bobl a oa gantañ a yeas e Jeruzalem, hag Arc'hitofel gantañ.

16. Pa'z eas Kusai, an Arac'hiad, mignon David, etrezeg Absalom, e lavaras dezañ :
Me az salud, roue, me az salud, roue.
17. Hag Absalom a lavaras dezañ : Hag hounnez eo ar garantez eh-eus evid da vignon ? Perag n'out-te ket eet gand da vignon ?
18. Ha Kusai a lavaras da Absalom : Doue ra viro ; rag me a vezo d'an hini en-deus dilennet an Aotrou, hag an oll bobl-mañ, hag Izrael oll, hag e chomin gantañ.
19. Hogen evid-se piou a zervijin-me ? Ha n'eo ket va mab ar roue ? Evel ma em-eus sentet ouz da dad, e sentin ouzit.
20. Neuze e lavaras Absalom da Arc'hitofel : Kuzulit oll petra on-eus da ober.
21. Hag Arc'hitofel a lavaras da Absalom : Kee da gaoud serhed da dad, en-deus lezet evid diwalloud e di, evid pa glevo Izrael oll penaoz ez-pezo mezekaet da dad, ma en em stagint kreñvoh ouzit.
22. Stegnet e oe eta eun telt evid Absalom war lein an ti ; hag eñ a yeas da gaoud gwragez-serhed e dad dirag Izrael oll.
23. Hogen ar huzul a roe Arc'hitofel en deiziou-ze, a oa evel pa houlenn eur re kuzul digand Doue : evel-se e oa oll guzuliou Arc'hitofel, ha pa e oa gand David, ha pa e oa gand Absalom.

XVII. Pennad.

Kusai a ro da anaoud da Zavid ar pezh 'zo c'hoarvezet e Jeruzalem.

1. Hogen Arc'hitofel a lavaras da Absalom : Dilenna a rin daouzeg mil den ganen, ha me a zavo hag a yelo war-lerh David en noz-mañ.
2. Hag oh en em deurel warnezañ, endra ma vezo skuiz hag heb armou en e zaouarn, e skoin gantañ : ha pa vezo tehet an oll bobl a zo gantañ, e skoin gand ar roue a vezo e-unan.
3. Lakaad a rin da zistrei an oll bobl-se, evel ma tistro eun den e-unan : rag te ne glaskez nemed eun den ; hag an oll bobl a vezo e peoh.
4. Al lavar-ze a oe kavet mad gand Absalom ha gand oll henaoured Izrael.
5. Koulskoude Absalom a lavaras : Galvit Kusai an Arac'hit, ha selaouom ivez petra a lavaro.
6. Ha pa oa deuet Kusai etrezeg Absalom, e lavaras Absalom dezañ : Evel-henn en-deus komzet Ac'hitofel : ha ni a dle ober evel ma en-deus lavaret, pe ne dleom ket ? Pe guzul a roez ?
7. Ha Kusai a lavaras da Absalom : N'eo ket mad ar huzul en-deus roet Ac'hitofel ar wech-mañ.
8. Ha Kusai a lavaras c'hoaz : Te a anavez da dad, te a oar penaoz an dud a zo gantañ a zo kreñv-braz, ha ma eo c'hware o halon, evel hini eun ourzez a ziboell en eur hoad, o veza ma eo bet kemeret he oursedigou : da dad ivez pehini a zo eur brezeliad mad, ne ehano ket gand e dud.
9. Marteze bremañ eo kuzet en eur heo, pe en eul leh all, diou ma kav mad : ha mar kouez unan ahanoh da genta, neb e glevo a lavaro : Eul lazerez braz a zo bet greet e-touez ar bobl a heulie Absalom.
10. Ha kement den kaloneg, pere a zo heñvel ouz leoned, a vezo spontet-braz : rag oll bobl Izrael a oar penaoz da dad, hag ar re oll a zo gantañ, a zo tud a galon.
11. Setu eta ar huzul a gavan ar gwella : Stroll war-dro dit Izrael oll, adaleg Dan beteg Bersabee, evel trêz ar mor pehini a zo diniver ; ha te a vezo en o hreiz.

12. Ha ni en em daolo warnezañ, e pe leh bennag ma vezo kavet ; hag e holaim anezañ, evel pa gouez ar gliz war an douar : he ne lezim ket zoken eun den euz ar re a zo gantañ.
13. Ma'z a en eur gêr bennag, oll Izrael a lakay kerdin tro-war-dro d'ar gêr-ze, ha ni a denno anezi en eur froud, heb ma chomo mên ebed anezi.
14. Hga Absalom, hag oll dud Izrael a lavaras : Gwelloh eo kuzul Kusai, an Ac'harit, eged kuzul Ac'hitofel : rag dre youl an Aotrou eo e oe dikaret kuzul Ac'hitofel , evid ma tegasje an Aotrou droug war Absalom.
15. Neuze Kusai a lavaras da Zadok ha da Abiatar ar veleien : Evel-henn hag evel-henn en-deus kuzuliet Ac'hitofel hag henaoured Izrael ; hag evel-henn hag evel-henn em-eus o huzuliet.
16. Hogen bremañ kasit raktal da lavaroud dezañ : Na chom ket henoz e kompezennou an distro ; hogen treuz heb dale, gand aon na ve kollet ar roue hag an oll bobl a zo gantañ.
17. Jonatas hag Ac'himaas a oa e-tal feunteun Rogel : hag eur vatez a yeas hag a lavaras kement-se dezo ; hag hi a yeas hag a zegasas ar helou d'ar roue David ; rag i ne hellent ket en em ziskoueza na mond e kêr.
18. Hogen eur paotr a welas anezo hag e lavaras da Absalom : hag i a yeas raktal da di eun den euz a Vaturim, pehini en-doa eur puñs e-tal dor e di ; hag i a ziskennas ennañ.
19. Hogen gwreg an den-ze a lakaas eur goulher war genou ar puñs, evel pa he-divije lakaet ed da graza ; hag e vel-se e kuzas-hi an dra.
20. Ha pa oa deuet servijerien Absalom d'an ti-ze, e leverjont d'ar wreg : Peleh ema Ac'himaas ha Jonatas ? Hag ar wreg a lavaras dezo : Buan int eet kuit, goude beza evet eun nebeud dour. Hag ar re o hlaske, pa n'o hevjont ket, a zistroas da Jeruzalem.
21. Ha pa oe eet ar re-ze kuit, ar re-mañ a zeuas er-mêz euz ar puñs, a yeas hag a zanevellas pep tra da Zavid, o lavaroud : Savit, ha treuzit buan ar ster ; rag evel-se eo en-deus roet Ac'hitofel kuzul en ho eneb.
22. David eta a zavas, hag an oll bobl a oa gantañ, hag i a dreuzas ar Jourdan a-barz goulou-deiz : ha ne chomas ket unan heb treuzi ar ster.
23. Pa welas Ac'hitofel penaoz ne oa ket bet heuliet e guzul, e tibras e azen, e pignas warnezañ, hag ez eas d'e di ha d'e gêr : hag o veza lakaet reiz en e di, en em grougas ; hag eñ a oe beziet e bez e dad.
24. Hogen David a zeuas d'ar hamp, hag Absalom a dreuzas ar Jourdan, eñ hag an oll dud euz a Izrael a oa gantañ.
25. Absalom a lakaas Amasa e penn an arme e leh Joab : Amasa a oa mab da eun den euz a Jezrael anvet Jetra, pehini a oa eet da gavoud Abigail, merh Naas, c'hoar Sarvia, mamm Joab.
26. Hag Izrael gand Absalom a stegnas e gamp e bro Galaad.
27. Ha pa oe deuet David d'ar hamp, Sobi, mab Naas, euz a Rabbat da vugale Ammon euz a Lodabar, ha Berzellai euz a Rogelim e Galaad,
28. A zegasas dezañ gweleou, ha pellennou, ha listri pri, ha gwiniz, hag heiz, ha bleud, hag ed kraz, ha fao, ha fer, ha piz kraz,
29. Ha mel, hag amann, ha deñved, ha leueou lard ; hag i o roas da Zavid, ha d'ar bobl a oa gantañ, evid debri : rag i a grede penaoz ar bobl a oa mantret gand an naon, gand ar sehed, ha gand ar skuizder en distro.

XVIII. Pennad.

Lazet eo Absalom.

1. David o veza evesaet ouz ar bobl a oa gantañ, a lakaas warnezo milinerien ha kantenerien²⁰;
2. Hag eñ a lakaas an drede lodenn euz ar bobl dindan dorn Joab, hag an drede lodenn dindan dorn Abisai, mab Sarvia ha breur da Joab, hag an drede lodenn dindan dorn Etai euz a Het ; hag ar roue a lavaras d'ar bobl : Me a yelo ivez er-mêz ganeoh.
3. Hag ar bobl a lavaras : Ne zeui ket er-mêz : rag pa o-defe ol lakaet da dehoud, ne gavje ket dezo beza greet kalz en on eneb : ha pa ve kouezet an hanter ahanom, ne ve ket c'hoaz a-walh evito : rag te da-unan a zo niveret evel deg mil. Gwelloh eo eta e chomfes e kêr evid kennerza ahanom.
4. Hag ar roue a lavaras dezo : Ar pezh a gavfot mad a rin. Hag eñ a chomas en e zav e-tal ar porz ; hag ar bobl a yee er-mêz a-vandennou, dre gant den ha dre vil den.
5. Hag ar roue a reas ar gourhemenn-mañ da Joab, da Abisai ha da Etai, o lavaroud : Mirit din va mab Absalom. Hag an oll bobl a glevas ar roue oh erbedi e oll briñsed evid Absalom.
6. Ar bobl eta a gerzas a-eneb Izrael, hag an emgann a oe roet e koad Efraim.
7. Hag eno e oe trehet Izrael gand arme David : ha braz e oe al lazerez en deiz-se ; euz a ugent mil den e oe.
8. Ha goude an emgann e oent skignet dre an oll vro ; ha kalz muioh anezo a oe lazet er hoad²¹, eged na oe lazet gand ar hleze en deiz-se.
9. Absalom e-unan a oe kavet gand tud David, hag eñ pignet war eur mul ; ha pa dremene ar mul dindan eun dervenn vraz ha bodeg, en em reustlas e benn en dervenn ; hag eñ o veza chomet a-ispill etre an neñv hag an douar, ar mul war pehini e oa pignet a yeas e-biou.
10. Hogen eur re a welas kement-se, hag e zanevellas da Joab, o lavaroud : Gwelet em-eus Absalom, hag eñ krouget ouz eun dervenn.
11. Ha Joab a lavaras d'an hini en-doa danevellet an dra-ze dezañ : Ma eh-eus e welet, perag n'eh-eus ket e doulet beteg an douar ? Ha me em-bije roet dit deg sikl arhant hag eur gouriz-kleze.
12. Hag hemañ a lavaras da Joab : Ha pa bouezfes em dorn mil pezh arhant, ne lakajen va dorn war mab ar roue : rag klevet on-eus oll ar pezh en-deus gourhemennet ar roue dit, ha da Abisai, ha da Etai, o lavaroud : Mirit din va mab Absalom.
13. Ha m'am-bije greet kement-se e gwall va buhez, ne vije ket bet gellet e guza ouz ar roue ; ha savet e vijes-te en e eneb ?
14. Ha Joab a lavaras : Ne rin ket diou da youl ; hogen e daga a rin dirazout. Kemeroud a reas eta tri daret en e zorn, hag eñ a zankas anezo e kalon Absalom. Hag o veza ma oa c'hoaz beo, hag eñ krouget ouz an dervenn,
15. Deg floh yaouank Joab a ziredas, a skoas gantañ, hag e lazas.
16. Hogen Joab a lakaas ar horn-boud da zeni, hag a zalhas ar bobl, evid n'ez aje ket mui war-lerh Izrael a dehe ; rag eñ a felle dezañ kaoud azaouez evito.
17. Hag Absalom a oe kemeret ha taolet en eur poull braz er hoad, hag e oe savet warnezañ eur bern braz a vein : hag oll Izrael a dehas pep hini d'e delt.
18. Hogen Absalom en-doa savet evitañ, endra ma oa c'hoaz beo, eur peul e traonienn ar roue : rag eñ a lavare : N'em-eus ket a vab, hag an dra-ze a vezo da zerhel soñj euz va ano. Hag eñ a halvas ar peul diou e ano : ha dorn Absalom eo bet anvet beteg-henn.

²⁰ milinerien ha kantenerien : tud e penn mil den ha tud e penn kant den.

²¹ kalz muioh anezo a oe lazet er hoad : lazet e oent bet gand ar hoad.

19. Neuze Ac'himaas, mab Sadok, a lavaras : Mond a ran da redeg etrezeg ar roue, hag e roin da anaoud dezañ penaoz an Aotrou en-deus e dennet euz a zaouarn e enebourien.
20. Ha Joab a lavaras dezañ : Ne vezi ket da gannad hirio, hogen eur wech all e vezi da gannad : ne fell ket din da gas da gannad hirio, o veza ma eo maro mab ar roue.
21. Ha Joab a lavaras da Gusi : Kee, ha lavar d'ar roue ar pez eh-eus gwelet. Ha Kusi a stouas dirag Joab, hag a redas.
22. Hogen Ac'himaas, mab Sadok, a lavaras c'hoaz da Joab : Petra a vir na redan ivez war-lerh Kusi ? Ha Joab a lavaras dezañ : Perag e fell dit redeg, va mab ? Ne zougi ket eur helou mad.
23. Ha ma redan ? eme Ac'himaas. Ha Joab a lavaras dezañ : Red. Hag Ac'himaas, o redeg dre eun hent berroh, a yeas e-biou da Gusi.
24. Hogen David a oa azezet etre an daou borz²² : hag an eveziad pehini a oa war lein ar porz war ar vur, o sevel e zaoulagad, a welas eun den a rede e-unan²³.
25. Hag eñ a grias hag e lavaras d'ar roue. Hag ar roue a lavaras : Mar dema e-unan, e teuy ar helou mad euz e henou. Ha pa haste hemañ, ha pa edo tost,
26. An eveziad a welas eun den all hag a rede ; hag o krial diwar-laez, e lavaras : Eun den all a welan hag a red e-unan. Hag ar roue a lavaras : Eur helaouer mad eo ivez.
27. Hag an eveziad a lavaras : Gweloud a ran ar henta o redeg, evel ma red Ac'himaas, mab Sadok. Hag ar roue a lavaras : Eun den mad eo ; hag eur helou mad a zegas.
28. Hogen Ac'himaas en eur grial a lavaras d'ar roue : Me az salud, o roue ! ; hag o veza azeulet oh en em strinka war e henou d'an douar dirag ar roue, e lavaras : Benniget ra vezo an Aotrou da Zoue, pehini en-deus trehet ar re o-doa savet o daouarn a-eneb an aotrou, va roue.
29. Hag ar roue a lavaras : Ha saveteet eo va mab Absalom ? Hag Ac'himaas a lavaras : Gwelet em-eus eun dispah braz pa en-deus Joab da zervijer va haset etrezeg ennout, o roue ! ; ha ne ouzon netra ken.
30. Hag ar roue a lavaras dezañ : Kee e-biou, ha chom aze en da zav. Ha pa oa eet e-biou, ha chomet en e zav,
31. E oe gwelet Kusi ; hag o tond e lavaras : Eur helou mad a zegasan, aotrou, va roue : rag an Aotrou en-deus hirio barnet en da hounid, ha da dennet euz a zaouarn ar re oll a oa savet en da eneb.
32. Hag ar roue a lavaras da Gusi : Ha saveteet eo va mab Absalom ? Ha Kusi a lavaras : Ra vezo greet da enebourien an aotrou, va roue, ha d'ar re oll a zav en e eneb evid an droug, evel ma eo bet greet d'az mab.
33. Neuze ar roue a oe glaharet-braz, a bignas er gambr a-zioh ar porz, hag a ouelas. Hag evel-henn e lavare en eur vond : Va mab Absalom, Absalom va mab : piou a lakay ahanon da vervel evidout, Absalom va mab, va mab Absalom ?

XIX. Pennad.

Joab a laka David d'en em ziskoueza d'ar bobl. Mifiboset a zo degemeret gand ar roue.

²² an daou borz : an diou zor.

²³ e-unan : e-unan-penn.

1. Hogen e oe roet da anaoud da Joab penaoz ar roue en em hlahare hag a ouele e vab :
2. Hag ar gounid²⁴ a oe troet e kañv en deiz-se e-touez an oll bobl ; rag ar bobl a glevas lavaroud en deiz-se penaoz e oa glaharet ar roue en abeg d'e vab.
3. Hag ar bobl en em dennas e kêr en deiz-se, evel ma en em denn eur bobl a zo bet trehet hag a deh euz an emgann.
4. Hogen ar roue en-doa goloet e benn, hag a grie a-bouez-penn : va mab Absalom, Absalom va mab, va mab.
5. Ha Joab a yeas da gavoud ar roue en e di, hag a lavaras dezañ : Mezekaet eh-eus hirio da oll zervijerien pere o-deus saveteet da vuhez, ha buhez da vibien ha da verhed, ha buhez da wragez ha da wragez-serhed.
6. Te a gar ar re az kasa, ha te a gasa ar re az kar. Te a ziskouez hirio penaoz n'ez eus azaouez ebed evid pennou da arme nag evid da zervijerien : ha me a anavez ervad penaoz ma vije beo Absalom, ha ma vijem-ni maro oll, bremañ e vijes laouen.
7. Hogen bremañ sao, ha tosta, ha komz gand trugarez ouz da zervijerien ; rag me a dou dit, dre an Aotrou, penaoz ma ne zeuez ket er-mêz, ne chomo ket eun den hepken ganez en noz-mañ : ha gwasoh e vezo kement-se dit eged an oll zrougou a zo bet c'hoarvezet ganez, abaoe pa oas yaouank beteg-henn.
8. Ar roue eta a zavas hag a azezas e-tal ar porz : ha roet e oe da anaoud d'an oll bobl penaoz e oa azezet ar roue e-tal ar porz ; hag an oll bobl a zeuas dirag ar roue ; hogen Izrael a oa tehet pep hini d'e delt.
9. Hag an oll bobl a strive²⁵ e oll vreuriezu Izrael, o lavaroud : Ar roue en-deus on tennet euz a zaouarn on enebourien ; on tennet en-deus euz a zaouarn ar Filistined ; ha bremañ e teh euz ar vro en abeg da Absalom.
10. Hogen Absalom, pehini or-boea eouliet warnom²⁶, a zo maro er brezel ; beteg pegeid e tavot-hu, ha na zegasot ket ar roue adarre ?
11. Hogen ar roue David a gasas etrezeg Sadok hag Abiatar ar veleien-vraz, evid lavaroud dezo : Komzit ouz henaoured Juda, o lavaroud : Perag e teuit-hu da-ziweza da zegas ar roue en e di ? (Rag lavar oll Izrael a oa bet klevet gand ar roue en e di).
12. Va breudeur oh, va eskern ha va hig oh ; perag oh-hu ar re ziweza o tegas adarre ho roue ?
13. Livirit hirio da Amasa : Ha n'out-te ket va eskern ha va hig ? Ra ray Doue kement-se din²⁷, ha c'hoaz ohpenn, ma n'az lakaan da viken da vestr war va arme e leh Joab.
14. Hag eñ a hounezas kalon oll dud Juda, evel kalon eun den hepken : hag i a gasas d'ar roue, o lavaroud : Distro te, ha da oll zervijerien.
15. Ar roue eta a zistroas, hag a zeuas beteg ar Jourdan ; hag oll Juda a zeuas beteg Galgala a-raog ar roue, evid e lakaad da dreuzi ar Jourdan.
16. Hogen Semei, mab Gera, mab Jemini, euz a Vahurim, a zeuas afo hag a ziskennas gand tud Juda a-raog ar roue David,
17. Gand mil den euz a Venjamin : ha Siba, paotr euz a di Saul, a zeuas ivez, hag e bemzeg mab, hag ugent servijer a oa gantañ : hag i o treuzi ar Jourdan a-raog ar roue,
18. A dremenas ar gweviou²⁸, evid lakaad da dreuzi ti ar roue, hag evid ober diogh e hourhemenn. Semei eta, mab Gesa, a stouas dirag ar roue pa dreuze ar Jourdan,

²⁴ ar gounid : an treh.

²⁵ a strive : a abege.

²⁶ or-boea eouliet warnom : or-boea eouliet evid ma vefe roue warnom.

²⁷ kement-se din : ra vin kastizet.

19. Hag a lavaras dezañ : Na rez ket din hervez va fallagriez, va aotrou ; ha n'az-pezh ket a goun euz a wallou da zervijer en deiz ma out eet er-mêz euz a Jeruzalem, aotrou va roue : ha na vir ket kement-se en da galon.
20. Rag me, da zervijer, a anavez va fehed : ha rag-se eo on deuet hirio ar henta euz a oll di Jozef, hag on diskennet a-raog an aotrou, va roue.
21. Hag Abizai, mab Sarvia, a respontas hag a lavaras : Ha ne vezo ket lazeta Semei evid ar geriou-ze, pa en-deus milliget eouliet an Aotrou ?
22. Ha David a lavaras : Petra a zo etre c'hwi ha me, mibien Sarvia ? Perag e teuit-hu da enebourien din hirio ? Hag hirio e tle beza lazeta eun den e Izrael ? Ha ne ouzon-me ket penaoz eo hirio on bet lakaet da roue war Izrael ?
23. Hag ar roue a lavaras da Semei : Ne varvi ket ; hag eñ hen touas dezañ.
24. Mifiboset, mab Saul, a ziskennas ivez a-raog ar roue, heb beza gwalhet e dreid, na beza trohet e varo ; ha n'en-doa ket gwalhet e zillad abaoe an deiz e pehini e oa eet kuit ar roue, beteg an hini ma tistroas e peoh.
25. Ha pa oe deuet da ziambrouga ar roue e Jeruzalem, e lavaras David dezañ : Perag, Mifiboset, n'out ket deuet ganen ?
26. Hag hemañ a lavaras dezañ : Aotrou va roue, va zervijer en-deus va zouellet ; ha me da zervijer em-eus lavaret dezañ dibra din eun azen, evid pigna warnezañ ha mond war-lerh ar roue, o veza ma on kamm, me da zervijer.
27. E-leh se eo eet da damalloud ahanon, da zervijer, dirazout, o va roue ! : hogen te, aotrou va roue, a zo evel eun el Doue : gra ahanon ar pezh a giri.
28. Rag petra bennag ma oa oll di va zad dellezeg a varo e-keñver an aotrou va roue, eh-eus va lakaet, me da zervijer, da zebri ouz da daol : pe wir em-be-me 'ta d'en em glemma ? Pe da betra e teufen-me pelloc'h da harmi ouz va roue ?
29. Hag ar roue a lavaras dezañ : Petra a lavarfes ohpenn ? Ar pezh am-eus lavaret a chomo : Te ha Siba, rannit ar madou.
30. Ha Mifiboset a lavaras d'ar roue : R'o hemero oll, pa eo deuet hirio e peoh an aotrou va roue en e di.
31. Berzellai euz a Halaad a ziskennas ivez euz a Rogelim, a dreuzas ar Jourdan gand ar roue, hag a oa dare da vond war e lerh en tu all d'ar ster.
32. Hogen Berzellai euz a Halaad a oa koz-braz, da lavaroud eo en-doa pevar-ugent vloaz. Boued en-doa roet d'ar roue, pa en em gave er hamp ; rag eun den pinvidig-braz e oa.
33. Ar roue eta a lavaras da Verzellai : Deus ganen, evid ma chomi e peoh ganen e Jeruzalem.
34. Ha Berzellai a lavaras d'ar roue : Ped bloaz a chom din c'hoaz da vevañ, evid ma hellfen pigna da Jeruzalem gand va roue ?
35. Pevar-ugent vloaz on hirio : ha kreñv a-walh eo va skiantchou evid anaoud ar c'hwek dioc'h ar c'hware ? Evid tañva ar boueta hag an eva, evid selaoui mouez ar ganerien hag ar hanerezed ? Perag da zervijer a ziêze an aotrou va roue ?
36. Mond a rin c'hoaz eun nebeud war da lerh en tu all d'ar Jourdan, me da zervijer : hogen n'em-eus ket talvezet an distro-ze.
37. Hogen va lez, me da zervijer, da zistrei evid ma varvin em hêr, ha ma vezin beziet e bez va zad ha va mamm. Hogen bez' eh-eus Kamaam da zervijer : eñ a yelo ganez, aotrou va roue ; ha gra dezañ evel ma kiri.
38. Hag ar roue a lavaras : Ra dremenno Kamaam ganen ; ha me a ray dezañ ar pezh a giri : ha me a roy dit ar pezh a houlenni.

39. An oll bobl hag ar roue a dreuzas ar Jourdan : hag ar roue a bokas da Verzellai hag a vennigas anezañ ; hag hemañ a zistroas d’e di.
40. Neuze ar roue a yeas da Halgala, ha Kamaan gantañ. Pa oe treuzet ar Jourdan gand ar roue, oll bobl Juda a ambrougas anezañ, hag an hanter hepken euz a bobl Izrael.
41. Ha setu oll dud Izrael a ziredas etrezeg ar roue, hag a lavaras dezañ : Perag or breudeur tud Juda o-deus-i da laeret²⁹, ha lakaet ar roue hag e di da dreuzi ar Jourdan, hag oll dud David gantañ ?
42. Hag oll dud Juda a lavaras da dud Izrael : O veza ma eo ar roue nesoh deom. Perag e sav droug ennoh diwar-benn kement-se ? Ha debret on-eus-ni netra diwar goust ar roue ? Pe greet ez eus roou deom ?
43. Ha tud Izrael a lavaras da dud Juda : Deg kwech muioh om egedoh dirag ar roue ; rag-se David a zo muioh deom eged deoh. Perag hoh-eus-hu greet an dismegañs-se deom, ma n’eo eñ ket bet roet da anaoud deom da genta e tleem degas or roue ? Hogen tud Juda a gomzas gand mui a harventez ouz tud Izrael.

XX. Pennad.

En em zevel a ra Seba ouz David.

1. C’hoarvezoud a reas ivez penaoz en em gavas eno eun den euz a Vetial, anvet Seba, mab Bokri, euz a Jemini ; hag eñ a zonas gand ar horn-boud, hag a lavaras : N’on-eus ket a lod gand David, ha n’on-eus ket a zegouez gand mab Isai. Distroit d’ho teltou, Izrael.
2. Evel-se Izrael oll en em rannas diouh David, hag a yeas war-lerh Seba, mab Bokri : hogen tud Juda en em stagas ouz ar roue adaleg ar Jourdan beteg Jeruzalem.
3. Pa oe deuet ar roue en e di e Jeruzalem, e kemeras an deg gwreg-serh en-doa lezet evid diwall an ti ; hag eñ a lakaas o has en eur vah, e peleh e kasas boued dezo, ha n’ez eas mui d’o havoud ; hogen i a chomas serret, hag a vebas evel intañvezed ken na varvjont.
4. Neuze ar roue a lavaras da Amasa : Stroll din oll dud Juda a-benn tri deiz ; ha deus ivez ganto.
5. Amasa a yeas eta evid strolla Juda, hag eñ a chomas pelloh amzer eged n’en-doa aotreet ar roue dezañ.
6. Hogen David a lavaras da Abisai : Seba, mab Bokri, a ya da hlahari ahanom bremañ mui eged n’en-deus greet Absalom : kemer eta tud da aotrou, ha kee war e lerh, gand aon na gavje or hêriou-kreñv, ha na dehje diouzm.
7. Tud Joab eta, hag ar Seretied, hag ar Feletied, a yeas gantañ : hag ar re galoneg oll euz a Jeruzalem a yeas war-lerh Seba, mab Bokri.
8. Ha pa oant e-tal ar mên braz a zo e Gabaon, en em gavas Amasa ganto. Hogen Joab en-doa eur zae striz war e gorv hervez e giz, ha war-horre e oa gourizet gand eur hleze a oa ‘ispill war e gostez, en eur gouin, pehini a oa greet en eun doare ma helle beza tennet ha skei gand eur fiñv skañv.
9. Joab eta a lavaras da Amasa : Deiz mad dit, va breur. Hag eñ a grogas gand e zorn dehous e helgez Amasa evel evid poki dezañ.
10. Hogen Amasa ne lakaas ket a evez ouz ar hleze en-doa Joab : hag hemañ a skoas gantañ en e gostez, hag a lakaas e vouzellou da goueza d’an douar : ha ne skoas ket

²⁹ da laeret : skrapet.

- eun eil taol, hag eñ a varvas. Neuze Joab hag Abisai e vreur a yeas war-lerh Seba, mab Bokri.
11. Ha koulskoude lod euz a dud Joab, pere a oa chomet e-tal korv maro Amasa, a lavaras : Setu an hini a felle dezañ beza da rener da Zavid e-leh Joab.
 12. Hogen Amasa, goloet a wad, a oa gourvezet e-kreiz an hent. Hag eur re o weloud penaoz e chome an oll bobl en e zav evid selloud outañ, a vountas anezañ euz an hent en eur park, hag a holoas anezañ gand eur vantell, gand aon na chomfe en o zav ar re a dremene, en abeg dezañ.
 13. Pa oe eta tennet diwar an hent, an oll a yeas gand Joab war-lerh Seba, mab Bokri.
 14. Hogen eñ o treuzi oll vreuriezou Izrael, a yeas da Abela, ha da Vetmaac'ha : hag an oll dud zilennet en em strollas en e dro.
 15. Dond a rejont eta, hag e stourmjont outañ e Abela hag e Betmaac'ha ; hag i a zavas kombodou³⁰ war-dro da gêr, ha gronnet e oe kêr ; hag ar re oll a oa gand Joab a galske an doare da ziskara ar vur.
 16. Hag eur vaouez fur euz a gêr a grias : Selaouit, selaouit, ha livirit da Joab : Tosta amañ, ha me a gomzo ouzit.
 17. Ha pa oe tasteet-eñ, e lavaras-hi dezañ : Ha te eo Joab ? Hag eñ a lavaras : Me eo. Hag hi a lavaras dezañ : Selaou komziou da vatez. Hag eñ a lavaras : O selaoui a ran.
 18. Hag hi a lavaras c'hoaz : En eul lavar koz e lavared : Neb a houlenno kuzul, ra houlenno e³¹ Abela : hag evel-se e teuent a-benn euz o zra.
 19. Ha n'eo ket me eo a lavar ar wirionez en Izrael ? Ha te a fell dit dismantra kêr, ha diskara ar vamm e Izrael. Perag e fell dit kas da get degouez an Aotrou ?
 20. Ha Joab a respontas hag a lavaras : Doue ra viro, Doue ra viro : ne zeuan nag evid dismantra nag evid diskara.
 21. N'eus ket a veneg euz a gement-se ; hogen eun den euz a venez Efraim, anvet Seba, mab Bokri, a zo en em zavet a-eneb ar roue David. Laka eñ hepken etre on daouarn, ha ni a bellay diogh kêr, hag ar vaouez a lavaras da Joab : Setu ez eer da deurel e benn dit dreist ar vur.
 22. Neuze ez eas-hi da gavoud ar bobl, hag e komzas outo³² gand furnez : hag hi o veza trohet penn Seba, mab Bokri, a daolas anezañ da Joab. Hag eñ a zonas gand ar horn-boud, hag hi a zistroas euz a-zirag ar gêr, hag en em dennas dindan he zelt. Hogen Joab a zistroas da gavoud ar roue e Jeruzalem.
 23. Joab eta a oa e penn oll arme Izrael ; ha Banaïas, mab Joiada, war ar Seretied hag ar Feletied.
 24. Aduram a oa da benn war an teltou, ha Josafat, mab Ahilud, war an diellou.
 25. Siva a oa ar skrivagner ; ha Sadok hag Abatïar beleien-vraz.
 26. Hag Ira euz a Jair a oa beleg³³ da Zavid.

XXI. Pennad.

Naonegez en Izrael. David a laka da vezia eskern Saul ha Jonatas.

³⁰ kombodou : savennou.

³¹ e : digand.

³² outo : ouz tud ar bobl.

³³ beleg : war a hañval e talv “beleg” kement ha “ministr braz” gwechou ‘zo.

1. E amzer David e oe eun naonegez hag a badas tri bloaz. Ha David a houlennas kuzul digand an Aotrou. Hag an Aotrou a lavaras : En abeg da Zaul eo, ha d'e di, a oa eun ti a wad ; o veza ma en-deus lazet ar Habaonited.
2. Hogen ar roue o veza galvet ar Habaonited, a lavaras dezo : (Rag ar Habaonited ne oant ket bugale Izrael, hogen eul lodenn diweza euz an Amorreed. Bugale Izrael o-doa greet eul le dezo, ha koulskoude Saul a fellas dezañ o heskina, evel eun abeg da vugale Izrael ha Juda).
3. David a lavaras eta d'ar Habaonited : Petra a rin-me deoh ? Ha petra a vezo da zihao deoh, evid ma vennigot degouez an Aotrou ?
4. Hag ar Habaonited a lavaras dezañ : Ne houlennom nag arhant nag aour, hogen ni a houlenn barn a-eneb Saul hag e di : ha ne fell ket deom e ve lazet eun den en Izrael. Hag ar roue a lavaras dezo : Petra eta a fell deoh e rajen evidoh ?
5. Hag i a lavaras d'ar roue : Ni a dle kas da get an hini en-deus on heskinet hag or gwasket, en heveleb doare na chomo ket hepken unan euz o gouenn e oll harzou Izrael.
6. Ra vezo roet deom seiz den euz e vibien, evid ma krougim anezo d'an Aotrou e Gabsa-Saul, a oa gwechall dilennet an Aotrou³⁴. Hag ar roue a lavaras : Me o roy.
7. Hogen ar roue a espernas Mifiboset, mab Jonatas, mab Saul, en abeg da le an Aotrou, a oa bet etre David ha Jonatas, mab Saul.
8. Ar roue a gemeras eta daou vab Resfa, merh Aia, he-doa bet euz a Zaul, Armoni ha Mifiboset : ha pemp mab Michol, merh Saul, he-doa bet euz a Hadriel, mab Berzeliai, a oa euz a Volati.
9. Hag eñ o lakaas etre daouarn ar Habaonited : hag i a grougas anezo war eur menez dirag an Aotrou : hag i o-zeiz a gouezas, hag a oe lazet war eun dro en deiziou kenta euz ar mederez, pa edod o vond da vedi an heiz.
10. Hogen Resfa, merh Aia, o veza kemeret eur zae-reun, a astennas anezi eviti war eur mên, adaleg derou ar mederez, beteg ma kouezas dour warnezo euz an neñv : hag o a viras³⁵ ouz an evned na rojant anezo e-pad an deiz, ha na raje al loened e-pad an noz.
11. Ha roet e oe da anaoud da Zavid ar pezh he-doa greet Resfa, merh Aia, gwreg-serh Saul.
12. Ha David a yeas hag a zegasas eskern Saul, hag eskern Jonatas e vab, a oa etre daouarn tud Jabez-Galaad, pere o-doa o laeret e Betsan, e peleh e oant bet krouget gand ar Filistined pa lazjont Saul e Gelboe.
13. Hag eñ a zegasas ahano eskern Saul, hag eskern Jonatas e vab : ha goude beza dastumet eskern ar re a oa bet krouget,
14. E vezjont anezo gand eskern Saul ha Jonatas e vab, e bro Benjamin, e Seba, e bez Kis, e dad : hag i a reas kement en-doa gourhemennet ar roue ; ha goude-ze Doue en-doe truez ouz ar vro.
15. Ar Filistined a reas adarre brezel a-eneb Izrael ; ha David a ziskennas, hag e zervijerien gantañ, hag a stourmas ouz ar Filistined. Hogen David o veza deuet da veza skuiz,
16. Jesbibenob, pehini a oa euz a ouenn Arafa, pehini a zouge eur goaf hag an houarn anezañ a boueze tri-hant oñs, ha pehini en-doa ouz e houriz eur hleze nevez, a strivas da laza David.
17. Hogen Abisai, mab Sarvia, a zeuas d'o skoazia, a skoas gand ar Filistin, hag a lazas anezañ. Neuze tud David a douas dezañ, o lavaroud : Ne zeui mui ganeom d'ar brezel, gand aon na vougfes goulou Izrael.

³⁴ a oa gwechall dilennet an Aotrou : dilennet gand an Aotrou.

³⁵ hag o a viras : hag e viras anezo

18. Eun eil brezel a oe ivez e Gob a-eneb ar Filistined : eno eo e lazas Soboc'hai euz a Husati, Saf, mab Arafa euz a ouenn al langouineien.
19. Eun trede brezel a oe ivez e Gob a-eneb ar Filistined ; e pehini Elkanan, mab Jareorgim, euz a Vetlehem, a lazas Goliath ar Getead, pehini en-doa eur fust goaf evel karvan ar wiaderien.
20. Eur pevare brezel a oe e e Get ; hag ennañ en em gavas eun den braz-meurbed, pehini en-doa c'hweh biz ouz peb dorn hag oh pep troad, da lavaroud eo, pevar biz warn-ugent, hag a oa euz a ouenn Arafa.
21. Ar pevar den-ze a oa ganet euz a Arafa euz a Het ; hag i a gouezas dindan dorn David, pe dindan dorn e zervijerien.

XXII. Pennad.

Kanaouenn David evid trugarekaad Doue da veza e dennet euz a zaouarn e oll enebourien.

1. Hogen David a lavaras geriou ar ganaouenn-mañ d'an Aotrou, en deiz e pehini e tennas an Aotrou anezañ euz a zaouarn e oll enebourien, hag euz a zaouarn Saul.
2. Hag eñ a lavaras : An aotrou eo va roh, ha va nerz, ha va Zalver.
3. Doue a zo va skoazell, ha me a fizio ennañ : va zirenn eo³⁶, ha galloud va zilvidigez : va gorreer³⁷, ha va gwarez : va Zalver ; euz ar fallagriez e tieubi ahanon.
4. Gervel a rin an Aotrou a zo da veza meulet, ha va zenna a ray euz a zaouarn va oll enebourien.
5. O veza ma on bet kelhiet gand ankennou³⁸ ar maro, ha ma on bet saouzanet gand froudou Belial³⁹.
6. Ereou an ivern o-deus va strobet : lingadou ar maro o-deus va helhiet.
7. Em glahar e halvin an Aotrou, hag e harmin etrezeg va Doue ; hag eñ a glevo va mouez euz e dempl, ha va hri a yelo beteg e ziskouarn.
8. An douar a zo bet keflusket, hag en-deus krenet : soliou ar menezioù a zo bet keflusket hag horellet ; o veza ma'z eus eet droug en Aotrou en o eneb.
9. Moged a zo savet euz e zifronn, hag eun tan a zev a zo deuet er-mêz euz e henou : glaou a zo deuet ruz-tan dioutañ.
10. Izellaet eo an neñvou gantañ, ha diskennet eo : hag an deñvalijenn a zo dindan e dreid.
11. Hag eñ a zo bet pignet war ar cherubined, hag a zo bet nijet ; ha diskennet eo war ziouskell an avel.
12. Lakaet en-deus an deñvalijenn en-dro dezañ evid en em guza : lakaet en-deus doureier da zivera euz a goulmoul an neñvou.
13. Gand ar sked a zo dirazañ, e teu ar glaou da veza ruz-tan.
14. An Aotrou en-deus greet kurun euz an neñv ; hag an Uhel-meurbed en-deus savet e vouez.
15. Kaset en-deus e zaezioù, hag eñ en-deus o skignet ; e gurun, hag eñ en-deus o devet.
16. Goueled ar mor a zo en em ziskouezet, ha sol ar bed a zo bet dizoloet gand gourdrouz an Aotrou, gand eur hwezadenn euz a avel e vuanegez.

³⁶ va zirenn eo : ? Marteze "va skoed".

³⁷ va gorreer : ? Marteze "al leh uhel leh ma'z on dieub".

³⁸ ankennou : ? "ankenioù".

³⁹ froudou Belial : ? "froud an distruj".

17. Kaset en-deus diwar-laez, hag en-deus va gorreet, hag en-deus va zennet euz a galz a zoureier.
18. Va zennet en-deus euz a zaouarn va enebour galloudeg-braz, hag euz ar re a gasee ahanon, o veza ma oant kreñvoh egedon.
19. Em raog eo deuet e deiz va glahar, hag an Aotrou a zo deuet da skoazell greñv din.
20. Va dienket en-deus ; va diboaniet en-deus, o veza ma em-eus plijet dezañ.
21. An Aotrou a zistaolo din hervez va reiz : hag hervez glanded va daouarn e roy din.
22. Rag miret em-eus heñchou an Aotrou, ha n'on ket bet fallagr e-keñver va Doue.
23. Rag e oll varnedigeziou a zo bet dirazon : ha n'em-eus ket pelleet diouzin e gelennoù.
24. Ha me a vezo oll gantañ : hag en em virin dioh va fallagriez.
25. Hag an Aotrou a zistaolo din hervez va reiz, hag hervez glanded va daouarn dirag e zaoulagad.
26. Gand ar zent e vezi sant, ha klok gand ar re greñv.
27. Gand ar re hlan e vezi glan : ha gand ar re fallagr e teui da veza fallagr.
28. Ar bobl paour a zieubi : hag en eun taol lagad eh izellai ar re rok.
29. Rag te eo va hleuzeur, o ! Aotrou ; ha te eo, o ! Aotrou, a sklêrray va zeñvalijenn.
30. Rag ganez e redin ha me gourizet evid an emgann : gand va Doue e lammin dreist ar vur.
31. Eeun eo hent an Aotrou ; gand an tan eo arnodet ger an Aotrou : eñ a zo an direnn euz ar re oll a laka o fiziañs ennañ.
32. Rag piou a zo Doue nemed an Aotrou : ha piou a zo kreñv nemed on Doue ?
33. On Doue pehini en-deus lakaet an nerz war va zro : hag en-deus kompezet va hent.
34. Pehini a laka va zreid heñvel ouz treid kirvi : hag am laka da zevel en uhella ahanon.
35. Pehini a zesk va daouarn d'ar brezel ; hag a laka va divreh evel eur wareg arem.
36. Roet eh-eus din tirenn da zieubi, ha dre da vadelez n'o-deus ket horellet.
37. Ledannaet eh-eus an hent dindan va zreid : ha va zeulioù n'o-deus ket horellet.
38. Mond a rin war-lerh va enebourien, ha me o zreho : ha ne zistroin ket ken n'am-bezo o haset da get.
39. Me o haso da get, hag o brevo, evid na zavint mui : koueza a raint dindan va zreid.
40. Lakaet eh-eus nerz en-dro din evid ar brezel : lakaet eh-eus da blega dindanon ar re a enebe ouzin.
41. Lakaet eh-eus da drei kein va enebourien hag ar re a gasee ahanon : ha me o haso da get.
42. I a harmo, ha den ne zieubo anezo : ouz an Aotrou e harmint, ha ne zelaouo ket anezo.
43. O foeltra a rin evel poultr an douar : o frika hag o flastra a rin evel fank ar ruiou.
44. Va dieubi a ri euz a enebiezou va fobl : va miroud a ri da benn war ar broadou : eur bobl ha na anavezan ket a zervijo ahanon.
45. Tud a-ziavêz a enebo ouzin ; pa glevint va mouez e sentint ouzin.
46. Tud a ziavêz a deuzo hag a greno en o heviou.
47. Beo eo an Aotrou, ha benniget eo va Doue : an Doue kreñv, Doue a zizoan ahanon, ra vezo meulet.
48. Doue pehini a ro veñjañs din, hag a ziskar ar poblou dindanon,
49. Pehini a denn ahanon euz a-greiz va enebourien, hag a zav ahanon dreist ar re a eneb ouzin : euz an den droug e tieubi ahanon.
50. Dre ze, Aotrou, eh anzavin ahanout dirag ar Jentiled, hag e kanin da ano.

51. Te pehini a a ziskouez da veurded o tieubi da roue, oh ober trugarez da Zavid da eouliet, ha d'e ouenn da viken.

XXIII. Pennad.

Geriou diweza David. Anoiou ar re galoneka euz e arme.

1. Setu geriou diweza David ? Setu petra en-deus lavaret David, mab Isai ; petra en-deus lavaret an den-ze, pehini a zo bet lakaet da eouliet Doue, Jakob, kaner kaer Izrael.
2. Spered an aotrou en-deus komzet drezon, hag e lavar a zo bet war va zeod.
3. Doue Izrael en-deus komzet ouzin, an hini kreñv euz a Izrael en-deus lavaret din : Neb a hourhemenn war an dud, ra vezo eeun ha leal ; ra hourhemenn gand doujañs Doue.
4. Ra vezo evel goulou-deiz, pa zav an heol dioh ar mintin hep koumoul, hag evel ar geot a egin en douar gand ar glao.
5. N'eo ket braz va zi dirag Doue, ma raje ganen eur gevredigez peurbaduz, eur gevredigez stard ha digeflusk. Rag va oll zieub ha va oll youl eo : ha n'eus netra anezo ha n'eo bet sevenet.
6. Hogen ar wallerien a vezo diframmet oll evel an drein, pere na denner ket gand an daouarn.
7. Hogen mar fell da eur re steki outo, e kemer da zivenn eun tamm houarn, pe eur fust prenn, pe e laka an tan enno ken n'en-deus o haset da get.
8. Setu amañ anoiou ar re galoneka a oa gand David. Adino, an Hesnitad, a zo ar henta euz an tri furra euz ar briñsed. Azeza a reas war ar gador ; ha petra bennag ma oa gwan evel eur preñv koad, e lazas eiz-kant den eur wech.
9. Goude hemañ, Eleazar, Ahobitad, mab Dodo, a oe an eil euz ar re galoneka euz an tri en em gavas gand David, pa oe heskinet ar Filistined, ha ma en em strollas ar remañ evid an emgann.
10. Ha pa oe pignet bugale Izrael, eñ a chomas, hag a skoas gand ar Filistined, ken na oe skuiz e zorn, ha na oa reudet ouz e gleze : hag an Aotrou a reas eun dieub braz en deiz-se ; hag ar bobl he-doa tehet, a zistroas evid kemeroud diwisk ar re lazet.
11. Ha goude hennez, Semma, mab Age, euz a Arari. Ar Filistined a oa en em strollet en eur hreñv : hag eno e oa eur park ledan a fer⁴⁰. Ha pa oe tehet ar bobl a-zirag ar Filistined,
12. E chomas-eñ e-kreiz ar park, hag e tiwallas anezañ ; hag eñ a drehas ar Filistined. Hag an Aotrou a reas eun dieub braz.
13. Hag an tri a oa da benn war an tregont⁴¹ a ziskennas, hag a yeas da gavoud David e amzer ar mederez e keo Adollam : hogen kamp ar Filistined a oa stegnet e traonienn al langouineien.
14. Ha David a oa en eur hreñv ; ha gward ar Filistined a oa neuze e Betlehem.
15. Hogen David en-doe eur c'hoant, hag a lavaras : O ! ma roje eur re din dour da eva euz a buñs Betlehem, a zo e-tal ar porz !
16. An tri den kaloneg-se a yeas eta a-dreuz da gamp ar Filistined, hag a dennas dour euz a buñs Betlehem, a oa e-tal ar porz, hag e zegasjont da Zavid : hogen eñ ne fellas ket dezañ e eva ; hag e kinnigas anezañ d'an Aotrou,

⁴⁰ eur park ledan a fer : eur parkad fer ledan.

⁴¹ an tregont : an tregont den a oa e penn an traou.

17. O lavaroud : Ra viro an Aotrou na rajen kement-se : hag eva a rajen gand an dud-se, a zo eet en hent evidon e gwall o buhez ? Ne fellas ket eta dezañ eva. Setu petra a reas an tri den kaloneg-se.
18. Abisai, breur Joab, mab Sarvia, a oa ar henta euz an tri. Eñ eo a zavas e hoaf ouz tri-hant, pere a lazaz : eun ano kaer en-doa e-touez an tri ;
19. Hag ar brudeta a oa etre an tri, rag o friñs e oa : hogen ne dalve ket an tri henta.
20. Banaiaz euz a Gabreel, mab Joiada, den kaloneg-braz, a reas ivez oberiou kaer : eñ eo a lazaz an daou leon euz a Voab ; hag eñ eo a ziskennas e amzer an erh en eur puñs seh, hag a lazaz eno eul leon.
21. Eñ eo ivez a lazaz eun Ejiptian, den iskiz da weloud, pehini en-doa eur goaf en e zorn : hogen eñ a ziskennas outañ gand eur wialenn, a ziframmas e hoaf euz a zorn an Ijiptian, hag a lazaz anezañ gand e hoaf e-unan.
22. Setu petra a reas Banaiaz, mab Joiada.
23. En ano kaer en-doa e-touez an tri, pere a oa ar re vrudeta euz an tregont : koulskoude ne dalvas ket an tri henta : ha David e lakaas e penn e warded.
24. Asael, breur Joab, a oa euz an tregont ; Elehanam ; man Dodo, euz a Vetlehem,
25. Semma euz a Harodi, Elikaz euz a Harodi,
26. Helez euz a Falti, Hira, mab Akkez, euz a Dekua,
27. Abiezer euz a Anatot, Mobonnai euz a Husati,
28. Selmon euz a Ahoh, Maharai euz a Nefotat,
29. Heled, mab Baana, a oa ivez euz a Netofat, Itai, mab Ribai, euz a Habaat da vibien Bernjamin,
30. Banaia euz a Faratou, Heddaiz euz a froud Gaas,
31. Abialbon euz a Arbat, Armavet euz a Veromi,
32. Eliaba euz a Salaboni ; euz a vibien Jassen, Jonatan,
33. Semma euz a Orori, Aiam, mab Sara, euz a Aror,
34. Elifelet, mab Aasbai, mab Manac'hti, Eliam, mab Ac'hitofel, euz a Helon,
35. Hesrai euz ar Harmel, Farai euz a Arbi,
36. Igaal, mab Natan, euz a Zoba, Bount euz a Hadi,
37. Selek euz a Ammoni, Nahari euz a Verot, floh Joab, mab Sarvia,
38. Ira euz a Jetri, Gareb a oa ivez euz a Jetri,
39. Urias an Helead : en oll seiz ha tregont.

XXIV. Pennad.

David a laka da niveri ar bobl. Doue a gas dezañ ar vosenn.

1. Ha buanegez an Aotrou a zavas adarre a-eneb Izrael ; hag eñ a alias David en o eneb, oh e lakaad da lavaroud : Kee, ha niver Izrael ha Juda.
2. Hag ar roue a lavaras da Joab, priñs e arme : Bale dre oll vreuriezu Izrael, adaleg Dan beteg Bersabea, ha niver ar bobl, evid ma anavezin an niver anezi.
3. Ha Joab a lavaras d'ar roue : Ra gresko da bobl an Aotrou da Zoue, ra lakay anezi kant gwech kemend-all, dirag an aotrou, va roue, hogen petra a fell d'ar roue dre ze ?
4. Hogen lavar ar roue a oe treh da heriou Joab ha priñsed e arme : Joab eta a yeas kuit, gand priñsed e arme, euz a-zirag ar roue, evid niveri pobl Izrael.
5. Ha goude m'o-doe treuzet ar Jourdan, e teujont da Aroer, war an tu dehou euz ar gêr a zo e traonienn Gad.

6. Mond a rejont ahano euz a Jazer e Galaad, hag e bro izel Hodsi ; hag e teujont da goad Dan. Hag o trei war-dro da Zidon,
7. E tremenjont e-tal muriou Tir, hag oll vro an Heveed hag ar Hananeed ; hag e teujont da Versabea, a zo war-zu ar hreisteiz euz a Juda.
8. Ha goude m'o-doe peurredet ar vro, e teujont da Jeruzalem, goude nao miz hag ugent devez.
9. Joab eta a roas d'ar roue an nivererez euz ar bobl : hag e oe kavet euz a Izrael, eiz-kant mil den kaloneg, hag a zouge ar hleze, hag euz a Juda, pemp-kant mil den a vrezel.
10. Hogen goude ma oe niveret ar bobl, e oe skoet e kalon David hag eñ a lavaras d'an Aotrou : Gwall behet em-eus e-kement-se : hogen da bedi a ran, Aotrou, ma tenni ar fallagriez diwar da zervijer, o veza ma em-eus he greet en eun doare diskiant-braz.
11. David eta a zavas diouh ar mintin, hag an Aotrou a gomzas ouz Gad ar profed ha Gweler⁴² David, hag a lavaras :
12. Kee, ha lavar da Zavid : Setu petra a lavar an Aotrou : ar hemm⁴³ a roan dit euz a dri dra : dilenn an hini a fell dit a rin dit.
13. Ha Gad o veza deuet etrezeg David, a lavaras kement-mañ dezañ : Pe e teuy naonegez en da vro e-pad seiz vloaz ; pe e tehi dirag da enebourien, hag i war da lerh e-pad tri miz ; pe e vezo ar vosenn en da vro e-pad tri devez. En em guzul eta bremañ, ha gwel petra a livirin d'an hini en-deus va haset.
14. Hogen David a lavaras da Had : Enkrezet-braz on ; hogen gwell eo ganen koueza etre daouarn an Aotrou (rag kalz a drugarez en-deus), eged koueza etre daouarn an dud.
15. An Aotrou a gasas eta ar vosenn e Izrael, adaleg ar mintin beteg an amzer merket : hag e varvas eus ar bobl, adaleg Dan beteg Bersabea, deg mil den ha tri-ugent mil⁴⁴.
16. Ha pa astenne el an Aotrou e zorn war Jeruzalem, evid he gwasta, an Aotrou en-doe truez ouz kement-se a zroug, hag a lavaras d'an el a skoe war ar bobl : A-walh eo ; dalh bremañ da zorn ; hogen an el a oa deuet beteg leur Areuna, ar Jebusead.
17. Ha David a lavaras d'an Aotrou, pa welas an el o skei war ar bobl : Me eo em-eus pehet ; me eo em-eus greet an droug : hogen ar re-ze pere n'int nemed deñved, petra o-deus-i greet ? Ra droy, me az ped, da zorn ouzin, hag ouz ti va zad.
18. Hogen Gad a zeuas en deiz-se da gavoud David, hag a lavaras dezañ : Pign, ha sav eun aoter d'an Aotrou e leur Areuna, ar Jebusead.
19. Ha David a bignas, hervez ger Gad ha gourhemenn an Aotrou.
20. Hag Areuna o selloud, a welas ar roue hag e zervijerien a zeue etrezeg ennañ.
21. Hag o veza eet er-mêz, en em strinkas war e henou dirag ar roue, hag e lavaras dezañ : Perag e teu an aotrou, va roue, da gavoud e zervijer ? Ha David a lavaras dezañ : Evid prena diganez da leur, ha sevel eun aoter d'an Aotrou, evid ma ehano al lazerez a gouez war ar bobl.
22. Hag Areuna a lavaras da Zavid : Kemeret ha kinniget an aotrou, va roue, ar pez a gavo mad. Setu ejenned evid ar sakrifis-losk, hag eur harr, ha geviou ejenned⁴⁵ e-leh keuneud.
23. Ar roue Areuna a roas kement-se d'ar roue. Hag Areuna a lavaras d'ar roue : Ra zegemero an Aotrou, da Zoue, da ouestl.

⁴² Gweler : lenner pladennoù.

⁴³ ar hemm : da choaz.

⁴⁴ deg mil den ha tri-ugent mil : 70.000.

⁴⁵ geviou ejenned : ?

24. Hag ar roue a lavaras dezañ : Ne rin ket ar pezh a fell dit ; hogen an dra-ze a brenin diganez ; ha ne ginnigin ket e sakrifis-losk d'an Aotrou, va Doue, ar pezh n'en-devezo koustet netra din. David a brenas eta al leur, hag an ejenned evid hanterkant sikl arhant :
25. Ha David a zavas eun aoter d'an Aotrou, hag a ginnigas sakrifisou-losk ha sakrifisou a beoh. Hag an Aotrou en em unvanas gand ar vro, hag ar gouli a ehanas e Izrael.